ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 29.03.2004
COM(2004)221 τελικό

2004/0069 (CNS)

C6-0007/04

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Σχετικά με ορισμένες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και άλλων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας, κυρίως με σκοπό τη βελτίωση των ανταλλαγών πληροφοριών

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσων αφορά τα τρομοκρατικά εγκλήματα

(υποβληθείσεσ από την Επιτροπή)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

Σχετικά με ορισμένες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και άλλων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας, κυρίως με σκοπό τη βελτίωση των ανταλλαγών πληροφοριών

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Μετά τις τρομοκρατικές επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 που έπληξαν τη Νέα Υόρκη και την Ουάσινγκτον και μια σειρά τρομοκρατικών πράξεων ανά την υφήλιο κατά τα έτη 2002 και 2003, στις 11 Μαρτίου 2004 η Ισπανία επλήγη θανάσιμα από τυφλές και δολοφονικές επιθέσεις. Αυτές οι δραματικές στιγμές μας υπενθυμίζουν ότι η συνεχίζει να υπάρχει η απειλή τρομοκρατικών επιθέσεων στο ευρωπαϊκό έδαφος ή κατά των ευρωπαϊκών συμφερόντων. Παρά τα σημαντικά μέτρα που ελήφθησαν, πρέπει να συνεχίσουμε αδιάκοπα τον αγώνα ενάντια σε αυτές τις φρικαλεότητες και να αποδείξουμε την αποφασιστικότητά μας να καταπολεμήσουμε αυτό το βδελυρό φαινόμενο το οποίο είναι αντίθετο προς τις αρχές στη βάση των οποίων οικοδομήθηκε η Ευρώπη: σεβασμός της ανθρώπινης αξιοπρέπειας και των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Η τρομοκρατία αποτελεί φαινόμενο του οποίου οι αιτίες και οι επιπτώσεις είναι διάφορες και πολύπλοκες. Λαμβάνοντας υπόψη τις σοβαρές επιπτώσεις για την οικονομία, η τρομοκρατική απειλή, η οποία βαρύνει τους πολίτες και τις επιχειρήσεις, είναι σε θέση να καταστρέψει την εμπιστοσύνη τους και μπορεί να αποδειχθεί ότι αποτελεί αρνητικό παράγοντα για την οικονομική ανάπτυξη και τη διατήρηση ενός ευνοϊκού κλίματος για τις επενδύσεις.

Ως εκ τούτου, η καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει επιτακτικά να συνεχίσει να αποτελεί ιδιαίτερη προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη έχουν σημειώσει μεγάλη πρόοδο σε σειρά τομέων αλλά η εμμονή της τρομοκρατικής απειλής και η πολυπλοκότητα της καταπολέμησης αυτού του φαινομένου επιβάλλουν την αναζήτηση καινοτόμων λύσεων στο εσωτερικό της Ένωσης[1]. Προκειμένου να εξαλειφθεί το φαινόμενο και, κυρίως, να πληγεί η τρομοκρατία όσο το δυνατόν πλησιέστερα στην αρχική εμφάνισή της, πρέπει να υπάρξει δράση σχετικά με τις πηγές χρηματοδότησης των τρομοκρατικών οργανώσεων. Η δράση που πρέπει να αναληφθεί όσον αφορά τις πηγές και τα δίκτυα χρηματοδότησης της τρομοκρατίας αποτελεί εντούτοις ένα ιδιαίτερα δύσκολο καθήκον. Όπως συμβαίνει και με τη νομιμοποίηση εσόδων του οργανωμένου εγκλήματος, η χρηματοδότηση της τρομοκρατίας στηρίζεται σε όσο το δυνατόν

---

[1] Η Επιτροπή προτίθεται να ξεκινήσει το 2004 προπαρασκευαστική δράση στον τομέα της προηγμένης έρευνας για την ασφάλεια με τον τίτλο « Preparatory Action on the enhancement of the European industrial potential in the field of Security research ». Αυτή η δράση στοχεύει στη βελτίωση της ασφάλειας του πολίτη μέσω της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης. Μεταξύ των θεμάτων προτεραιότητας που θα εξεταστούν, προβλέπεται να αναπτυχθούν ειδικές ενέργειες, για να αντιμετωπιστούν τα διάφορα είδη τρομοκρατικής απειλής, σύμφωνα με την ευρωπαϊκή στρατηγική ασφάλειας που βρίσκεται επί του παρόντος σε φάση οριστικοποίησης.

περισσότερο κρυφές δραστηριότητες, οι οποίες διεξάγονται σε διεθνή κλίμακα και συχνά σε παράλληλα κυκλώματα.

Η παρούσα ανακοίνωση έχει σαν στόχο να ορίσει προσανατολισμούς με σκοπό τη συμπλήρωση του συστήματος που έχει τεθεί σε εφαρμογή στο εσωτερικό της Ένωσης επιδιώκοντας την ισορροπία μεταξύ περισσοτέρων επιτακτικών αναγκών, όπως είναι από τη μια η βελτίωση του επιπέδου ασφάλειας στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από την άλλη η τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων[2], κυρίως του δικαιώματος ιδιωτικής ζωής και του δικαιώματος προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η επίπτωση που θα έχουν όλα τα νέα προβλεπόμενα μέτρα επί των θεμελιωδών δικαιωμάτων θα πρέπει να αναλυθεί και να συγκριθεί με την προστιθέμενη αξία που αναμένεται από την άποψη της ασφάλειας, διατηρώντας ως στόχο την εξεύρεση κατάλληλων, ισορροπημένων και ανάλογων λύσεων[3].

2. Η ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ : ΜΙΑ ΙΣΧΥΡΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΔΕΣΜΕΥΣΗ

Αν και είναι αληθές ότι ακόμα και πριν από τις επιθέσεις της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 η καταπολέμηση της τρομοκρατίας αποτελούσε ύψιστη μέριμνα της Ευρωπαϊκής Ένωσης[4], οι αρχηγοί κρατών και κυβερνήσεων αποφάσισαν, μετά την 11η Σεπτεμβρίου, ότι η καταπολέμηση της τρομοκρατίας θα αποτελέσει περισσότερο από ποτέ στόχο προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ενέκριναν ένα σχέδιο δράσης το οποίο προβλέπει κυρίως την ενίσχυση της αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας, την ανάπτυξη διεθνών νομικών μέσων και την πρόληψη της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.[5]

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο διακήρυξε ότι είναι διατεθειμένο να καταπολεμήσει την τρομοκρατία σε όλες τις μορφές της σε παγκόσμιο επίπεδο και ότι θα συνεχίσει τις προσπάθειές του για να ενισχύσει τη συμμαχία που δημιουργήθηκε από τη διεθνή κοινότητα για να καταπολεμήσει την τρομοκρατία από κάθε άποψη. Ζήτησε κυρίως να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αποτελεσματική καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.

---

2 Τα άρθρα 7 και 8 του Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης αναφέρονται αντίστοιχα στο δικαίωμα της ιδιωτικής ζωής και στο δικαίωμα προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

3 Βλέπε στο συγκεκριμένο σημείο την έκθεση για την κατάσταση των θεμελιωδών δικαιωμάτων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη του 2002 που υποβλήθηκε στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή από το ευρωπαϊκό δίκτυο ανεξάρτητων εμπειρογνωμόνων για τα θεμελιώδη δικαιώματα στις 31 Μαρτίου 2003 (http)://europa.eu.int/justice_home/index_el.htm)

4 Μπορούμε κυρίως να αναφερθούμε στην κοινή δράση 96/610/ΔΕΥ που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο στις 15 Οκτωβρίου 1996 και αφορά την κατάρτιση και τήρηση ευρετηρίου αντιτρομοκρατικών ειδικών δεξιοτήτων, ικανοτήτων και γνώσεων προς διευκόλυνση της αντιτρομοκρατικής συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Επιπλέον, θεσπίστηκε από το Συμβούλιο στις 9 Δεκεμβρίου 1999 μία σύσταση για τη συνεργασία στον τομέα της τρομοκρατίας (ΕΕ C 373 της 23.12.99 σ.1)

5 Έκτακτη άτυπη σύνοδος του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου η οποία πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες στις 21 Σεπτεμβρίου 2001 (www.europarl.eu.int/summits/pdf/bru_fr.pdf)

Τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 21ης Σεπτεμβρίου 2001 αναφέρουν ότι «*Η καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας έχει αποφασιστική σημασία. Για να είναι πλήρως αποτελεσματική, απαιτείται ενεργός διεθνής δράση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συμβάλλει πλήρως στη δράση αυτή. Προς τούτο το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ζητεί από το Συμβούλιο Ecofin και το Συμβούλιο Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων να λάβουν τα αναγκαία μέτρα για την καταπολέμηση κάθε είδους χρηματοδότησης τρομοκρατικών δραστηριοτήτων …*».

Η έντονη κινητοποίηση των κρατών μελών, του Συμβουλίου και της Επιτροπής οδήγησε στην ταχεία θέσπιση μέτρων, νομοθετικού ή λειτουργικού χαρακτήρα, τα οποία ενίσχυσαν σημαντικά το οπλοστάσιο της Ένωσης κατά της τρομοκρατίας[6]. Πολλά εξ αυτών δεν αφορούν ειδικά την τρομοκρατία αλλά καλύπτουν ένα ευρύτερο πεδίο καλύπτοντας ταυτόχρονα και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και, κυρίως, της χρηματοδότησής της.[7]

Άλλα μέτρα αποβλέπουν ειδικά στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας : Πρόκειται, αφενός, για μέτρα που συνδέονται με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ[8] και, αφετέρου, για μέτρα που επιδιώκουν να εφοδιάσουν την Ευρωπαϊκή Ένωση με ένα αποτελεσματικό σύστημα καταπολέμησης της τρομοκρατίας.[9]

---

6 Τα μέτρα που έχουν ληφθεί στο πλαίσιο της Ένωσης περιλαμβάνονται στο έγγραφο εργασίας της Επιτροπής της 28ης Μαρτίου 2003 για τις ενέργειες που έχουν αναληφθεί ή σχεδιάζονται με σκοπό την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας το οποίο συντάχθηκε μετά από αίτηση της κοινού συμβουλίου Ecofin/ΔΕΥ της 16ης Οκτωβρίου 2001·έγγραφο SEC (2003) 414 της 28ης Μαρτίου 2003 με τον τίτλο «Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τα μέτρα καταπολέμησης της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας».

7 Πρόκειται κυρίως για την πράξη του Συμβουλίου της 16ης Οκτωβρίου 2001 για την κατάρτιση, σύμφωνα με το άρθρο 34 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση, του πρωτοκόλλου σύμβασης για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, την οδηγία 2001/97/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 4ης Δεκεμβρίου 2001 η οποία τροποποιεί την οδηγία 91/308/ΕΟΚ του Συμβουλίου σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, την απόφαση του Συμβουλίου της 6ης Δεκεμβρίου 2001 για την επέκταση των αρμοδιοτήτων της Ευρωπόλ και στις σοβαρές μορφές διεθνούς εγκληματικότητας που απαριθμούνται στο παράρτημα της σύμβασης Ευρωπόλ, την απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2002 σχετικά με τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος, την απόφαση-πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας, την απόφαση-πλαίσιο 2002/584/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 για το ευρωπαϊκό ένταλμα σύλληψης.

8 Τα μέτρα που συνδέονται με τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών είναι κυρίως : η κοινή θέση 2001/930/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης Δεκεμβρίου 2001 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας η οποία αφορά απευθείας την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και επαναλαμβάνει ρητά τις διατάξεις του ψηφίσματος αριθ. 1373 (2001) του συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ· η κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης Δεκεμβρίου 2001 για την εφαρμογή ειδικών μέτρων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας η οποία περιλαμβάνει στο παράρτημα έναν κατάλογο ατόμων, ομάδων και οντοτήτων που συμμετέχουν σε τρομοκρατικές πράξεις· ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2580/2001 του Συμβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2001 για τη λήψη ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και η απόφαση 2001/927/ΕΚ του Συμβουλίου της 27ης Δεκεμβρίου 2001 για την κατάρτιση του καταλόγου που προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 3 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2580/2001 η οποία αντικαταστάθηκε από την απόφαση 2003/646/ΕΚ (ΕΕ L 229, 13.9.2003, σ. 22)· η κοινή θέση 2002/402/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2002 περί περιοριστικών μέτρων κατά του Οσάμα Μπιν Λάντεν, των μελών της οργάνωσης Αλ-Κάιντα και των Ταλιμπάν και λοιπών προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και άλλων φορέων που συνδέονται μαζί τους και περί καταργήσεως των κοινών θέσεων 96/746/ΚΕΠΠΑ, 1999/727/ΚΕΠΠΑ, 2001/154/ΚΕΠΠΑ και 2001/771/ΚΕΠΠΑ· ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 881/2002 του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2002· η

Οι τρέχουσες ή μελλοντικές δράσεις αναφέρονται στην έκθεση της 28ης Μαρτίου 2003 για τις δράσεις που έχουν αναληφθεί ή σχεδιάζονται με σκοπό την καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας[10].

Ως συμπλήρωμα αυτών των μέτρων είναι απαραίτητο να ανοίξουν νέοι δρόμοι για να καταπολεμηθεί καλύτερα η τρομοκρατία και οι άλλες σοβαρές μορφές εγκληματικότητας.

3. ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟ ΤΗΣ ΕΕ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΝΙΣΧΥΘΕΙ

α. Πρέπει να υπάρξει σύνδεσμος μεταξύ των μέτρων καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και της τρομοκρατίας.

Η σχέση μεταξύ τρομοκρατίας και άλλων μορφών εγκληματικότητας, ειδικότερα με το οργανωμένο έγκλημα δεν είναι πάντα σαφής.

Υπάρχουν παρά ταύτα σχέσεις μεταξύ αυτών των δύο φαινομένων: στις μεθόδους στη χρηματοδότηση και ενίοτε μεταξύ αυτών των ιδίων των ομάδων[11].

Όσον αφορά τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, αυτή αποτελεί από μόνη της έγκλημα στο επίπεδο της Ένωσης αφότου θεσπίστηκε η απόφαση-πλαίσιο 2002/475/JAI σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας η οποία αφορά κάθε μορφή χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων τρομοκρατικής ομάδας. Αυτό καλύπτει κυρίως τις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι τρομοκρατικές οργανώσεις χρηματοδοτούνται από νόμιμες πηγές, όπως για παράδειγμα με τη μεσολάβηση μη κερδοσκοπικών οργανώσεων ή άλλων νομικών προσώπων.

Κατά την αναζήτηση χρηματοδότησης, οι τρομοκρατικές οργανώσεις χρησιμοποιούν επίσης συχνά μεθόδους παρόμοιες με εκείνες που χρησιμοποιούνται από τις εγκληματικές οργανώσεις επιδιδόμενες σε δραστηριότητες όπως υπεξαίρεση χρημάτων, απαγωγές με διεκδίκηση λύτρων ή ακόμα λαθρεμπόριο και απάτες οιουδήποτε χαρακτήρα. Ακριβώς όπως και οι εγκληματικές οργανώσεις, οι

απόφαση 2003/48/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την εφαρμογή ειδικών μέτρων αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας σύμφωνα με το άρθρο 4 της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΠΑ.

9 Μπορεί κυρίως να αναφερθεί η σύσταση μίας ομάδας εμπειρογνωμόνων κατά της τρομοκρατίας στο εσωτερικό της Ευρωπόλ· το Συμβούλιο Δικαιοσύνη και Εσωτερικές Υποθέσεις της 20ης Σεπτεμβρίου 2001 αποφάσισε πράγματι να συστήσει στο εσωτερικό της Ευρωπόλ μία ομάδα ειδικών κατά της τρομοκρατίας επιφορτισμένη με την έγκαιρη συγκέντρωση όλων των πληροφοριών, με την ανάλυσή τους και με την πραγματοποίηση των απαραίτητων λειτουργικών και στρατηγικών αναλύσεων. Επιπλέον, η απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, η οποία θεσπίστηκε με βάση πρωτοβουλία της Επιτροπής, αποτελεί στο εξής το κοινό νομοθετικό υπόβαθρο της Ένωσης στον τομέα του ποινικού δικαίου. Αυτό το κείμενο προβαίνει σε προσέγγιση των ορισμών των εγκλημάτων και των ποινικών κυρώσεων στο εσωτερικό της Ένωσης. Καθορίζει τα στοιχεία των εγκλημάτων τρομοκρατίας: τρομοκρατικά εγκλήματα και εγκλήματα σχετικά με τρομοκρατική ομάδα, μεταξύ των οποίων και η χρηματοδότησή της.

10 Έγγραφο SEC (2003) 414 της 28ης Μαρτίου 2003 με τον τίτλο «Έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής για τα μέτρα κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας».

11 Αυτό συμβαίνει κυρίως στις υποθέσεις λαθρεμπορίου όπλων, ναρκωτικών, διαμαντιών, αλλά επίσης απομίμησης και χωρίς άδεια αναπαραγωγής προϊόντων.

τρομοκρατικές οργανώσεις προσφεύγουν ενδεχομένως στη διαφθορά και χρησιμοποιούν τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων.

Η κινητοποίηση των κρατών για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την ευαισθητοποίηση των πολιτών όσον αφορά το συγκεκριμένο θέμα θα πρέπει να οδηγήσουν στην εξάρθρωση των «νόμιμων» πηγών χρηματοδότησης της τρομοκρατίας[12], εξ ου και η τάση των τρομοκρατικών ομάδων να εξασφαλίζουν χρηματοδότηση σε πιο σημαντική αναλογία με μέσα παρόμοια με εκείνα που χρησιμοποιούνται από τις «συνήθεις» εγκληματικές οργανώσεις.

Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας πρέπει κατά συνέπεια, για να είναι πλήρως αποτελεσματική, να αντιμετωπίζεται αποκαθιστώντας το σύνδεσμο με άλλες μορφές εγκληματικότητας.

Δεδομένου ότι τα συστήματα που αφορούν την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας συμπληρωματικά με τα συστήματα εκείνα που προβλέπονται ειδικά για το συγκεκριμένο ζήτημα, είναι σαφές ότι η Ένωση πρέπει να εφοδιαστεί με ένα αποτελεσματικό σύστημα καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος.

β. Η κοινή δράση σχετικά με την ποινικοποίηση της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις 21 Δεκεμβρίου 1998 θα πρέπει να αναμορφωθεί.

Η έννοια της εγκληματικής οργάνωσης εισήχθη με την κοινή δράση 1998/733/ΔΕΥ σχετικά με την ποινικοποίηση της συμμετοχής σε εγκληματική οργάνωση που θεσπίστηκε από το Συμβούλιο της 21ης Δεκεμβρίου 1998[13].

Αυτό το κείμενο αφορά όχι μόνο το οργανωμένο έγκλημα αλλά εξίσου τις τρομοκρατικές οργανώσεις στο μέτρο που αφορά κυρίως τις κατηγορίες εγκλημάτων που αναφέρονται στο άρθρο 2 της σύμβασης Ευρωπόλ το οποίο περιλαμβάνει την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας[14].

Όμως πρέπει στο εξής να ληφθούν υπόψη οι παράμετροι που άλλαξαν από το 1998 :

– Η συνθήκη του Άμστερνταμ εισήγαγε νέα νομικά μέσα πιο αποτελεσματικά από την «κοινή δράση». Η απόφαση-πλαίσιο αποτελεί στο εξής το κατάλληλο

---

12 Η χρηματοδότηση των τρομοκρατικών ομάδων μπορεί να περιλαμβάνει έσοδα προερχόμενα από νόμιμες πηγές: τοιουτοτρόπως η συγκέντρωση χρημάτων προς όφελος φιλανθρωπικών έργων αποτελεί ένα από τα μέσα συγκέντρωσης πόρων για την υποστήριξη της τρομοκρατίας. Όμως, όπως συμβαίνει και με τις εγκληματικές οργανώσεις, μία τρομοκρατική ομάδα μπορεί να αντλεί εισοδήματα από εγκληματικές δραστηριότητες.

13 ΕΕ L351 της 29.12.98 σ.1. Αυτό το κείμενο ορίζει την εγκληματική οργάνωση ως *«εγκαθιδρυμένη επί ένα χρονικό διάστημα και διαρθρωμένη ένωση περισσοτέρων των δύο προσώπων που δρουν από κοινού προκειμένου να διαπράξουν αξιόποινες πράξεις που επισύρουν ποινή στερητική της ελευθερίας ή μέτρο ασφαλείας στερητικό της ελευθερίας μέγιστης διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων ετών ή βαρύτερη ποινή, εφόσον οι εν λόγω αξιόποινες πράξεις αποτελούν αυτοσκοπό ή μέσο για τον προσπορισμό περιουσιακών ωφελημάτων και ενδεχομένως για τον αθέμιτο επηρεασμό της λειτουργίας δημόσιων αρχών»*.

14 Πράξη του Συμβουλίου της 26ης Ιουλίου 1995 για την κατάρτιση της σύμβασης για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας δυνάμει του άρθρου Κ 3 της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση ΕΕ C 316 της 27.11.95 σ.1

μέσο για να γίνει η προσέγγιση των ποινικών νομοθεσιών στο εσωτερικό της Ένωσης στο συγκεκριμένο τομέα.

– Η Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του οργανωμένου διεθνικού εγκλήματος, η οποία αποκαλείται «σύμβαση του Παλέρμο»[15] αναφέρει λεπτομερώς τα εγκλήματα που έχουν σχέση με τη συμμετοχή σε οργανωμένη εγκληματική ομάδα.

– Η απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας[16] αποτελεί ένα στοιχείο αναφοράς το οποίο πρέπει να λαμβάνεται υπόψη. Αυτό το κείμενο ορίζει «την εγκληματική ομάδα» εμπνεόμενο από τον ορισμό της «εγκληματικής οργάνωσης» που περιλαμβάνεται στην κοινή δράση 1998/733/ΔΕΥ, αλλά αποτελεί ένα πολύ πιο πλήρες νομικό μέσο.[17]

Η Επιτροπή είναι της γνώμης ότι η αναμόρφωση της κοινής δράσης 1998/733/ΔΕΥ θα πρέπει κυρίως:

– να επιτύχει την ουσιαστική προσέγγιση του ορισμού των εγκλημάτων και των κυρώσεων όσον αφορά τα φυσικά και νομικά πρόσωπα,

– να προβλέψει ένα ειδικό αδίκημα για την «διεύθυνση εγκληματικής οργάνωσης»,

– να ορίσει, ενδεχομένως, τις ιδιαίτερες επιβαρυντικές (διάπραξη εγκλήματος σε συνδυασμό με εγκληματική οργάνωση) και ελαφρυντικές περιστάσεις (μείωση ποινής για τους «μετανοούντες»),

– να συμπεριλάβει διατάξεις με σκοπό να διευκολύνει τη συνεργασία μεταξύ των δικαστικών αρχών και τον συντονισμό της δράσης τους.

---

15 Πρόκειται για τη σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών κατά του οργανωμένου διεθνικού εγκλήματος που θεσπίστηκε με το ψήφισμα A/RES/55/25 της 15ης Νοεμβρίου 2000 επ' ευκαιρία της 55ης Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Δεδομένου ότι η 40η πράξη επικύρωσης αυτής της σύμβασης κατατέθηκε στη Γενική Γραμματεία των Ηνωμένων Εθνών την 1η Ιουλίου 2003, η ημερομηνία έναρξης ισχύος κατ' εφαρμογή του άρθρου 38 είναι η 29η Σεπτεμβρίου 2003.

16 ΕΕ L 164 της 26.6.2002, σ. 3

17 Η απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ καθιστά αξιόποινη τη διεύθυνση τρομοκρατικής ομάδας, καταδικάζει τις διάφορες μορφές συμμετοχής στις δραστηριότητες τρομοκρατικής ομάδας «ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για την παροχή πληροφοριών ή υλικών μέσων ή για κάθε μορφή χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της», προβλέπει την ηθική αυτουργία, τη συνεργία και, στις περισσότερες των περιπτώσεων, την απόπειρα διάπραξης αυτών των διαφόρων εγκλημάτων. Όσον αφορά τις κυρώσεις, εισάγει μία αρχή «επιβαρυντικών περιστάσεων» προβλέποντας ότι τα «τρομοκρατικά εγκλήματα» και ορισμένα εγκλήματα που συνδέονται με την τρομοκρατία πρέπει να επισύρουν ποινές στερητικές της ελευθερίας αυστηρότερες από εκείνες που προβλέπει το εθνικό δίκαιο για πράξεις που διαπράττονται εκτός τρομοκρατικού πλαισίου, καθορίζει το ελάχιστο όριο των ανώτατων στερητικών της ελευθερίας ποινών σε 15 έτη για τη διεύθυνση τρομοκρατικής ομάδας και σε 8 έτη για τη συμμετοχή σε τρομοκρατική ομάδα, απαριθμεί ορισμένες κυρώσεις που μπορεί να επιβάλλονται στα νομικά πρόσωπα (ειδικότερα μέτρα αποκλεισμού από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις, απαγόρευση άσκησης εμπορικής δραστηριότητας, επιβολή δικαστικής εποπτείας, δικαστική εντολή διάλυσης και κλείσιμο εγκαταστάσεων), προβλέπει ένα σύστημα «μετανοούντων» ενσωματώνοντας τις ειδικές περιστάσεις που επιτρέπουν στα κράτη μέλη να μειώνουν τις ποινές φυλάκισης όταν ο τρομοκράτης παραιτείται από τις δραστηριότητές του ή παρέχει ορισμένες πληροφορίες στις διοικητικές ή δικαστικές αρχές. Τέλος, αυτό το κείμενο θεσπίζει τους κανόνες δικαιοδοσίας και προβλέπει διατάξεις για να διευκολυνθεί ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών και ο κεντρικός έλεγχος των διώξεων.

Η «αναμόρφωση» της κοινής δράσης σχετικά με τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση σε απόφαση-πλαίσιο θα επιτρέψει τοιουτοτρόπως να γίνει κάποιος απαραίτητος παραλληλισμός στην καταπολέμηση των εγκληματικών ομάδων, ανεξάρτητα με το αν πρόκειται για τρομοκρατικές οργανώσεις ή για οργανωμένο έγκλημα. Αποτελεί ένα απαραίτητο βήμα για να υπάρξει ισχυρότερη δράση κατά του οργανωμένου εγκλήματος. Επιπλέον, θα συμβάλει στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και κυρίως της χρηματοδότησής της, ειδικότερα:

– όταν ο τρομοκρατικός στόχος της ομάδας δεν έχει ακόμα προσδιοριστεί,

– όταν η ομάδα διαπράττει εγκληματικές πράξεις, κυρίως για να εξασφαλίσει χρηματοδότηση, χωρίς να μπορούν ακόμα να της αποδοθούν επίσημα τρομοκρατικές πράξεις

– στις περιπτώσεις που υπάρχει σχέση ή σύγχυση μεταξύ τρομοκρατικών οργανώσεων και ομάδων οργανωμένου εγκλήματος (χρησιμοποίηση τρομοκρατικών μεθόδων από εγκληματικές ομάδες, πρακτικές μαφίας εκ μέρους των τρομοκρατικών οργανώσεων).

Το νομοθετικό σύστημα της Ένωσης σχετικά με τις εγκληματικές οργανώσεις πρέπει κατά συνέπεια να ενισχυθεί και να καταστεί συνεκτικό με τη νομοθεσία που έχει θεσπιστεί στο επίπεδο της Ένωσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας : μία απόφαση-πλαίσιο που θα έχει σαν στόχο να αντικαταστήσει την κοινή δράση 1998/733/ΔΕΥ θα αποτελέσει σημαντικό στάδιο στην καταπολέμηση των πλέον σοβαρών μορφών εγκληματικότητας. Αυτό θα επιτρέψει επιπλέον να αντιμετωπιστεί πιο αποτελεσματικά το φαινόμενο της τρομοκρατίας στο σύνολό του.

Η Επιτροπή προτίθεται να υποβάλει πρόταση προς τη συγκεκριμένη κατεύθυνση κατά τη διάρκεια του έτους 2004.

4. ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΤΑΡΤΙΣΤΕΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΣ ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΡΟΣΩΠΩΝ, ΟΜΑΔΩΝ ΚΑΙ ΟΝΤΟΤΗΤΩΝ ΣΤΑ ΟΠΟΙΑ ΕΧΟΥΝ ΕΠΙΒΛΗΘΕΙ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ Η ΤΑ ΟΠΟΙΑΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΙΝΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Το πάγωμα περιουσιακών ή άλλων οικονομικών στοιχείων και πόρων προσώπων, ομάδων και νομικών προσώπων που εμπλέκονται στις πράξεις τρομοκρατίας αποτελεί έναν από τους υπάρχοντες μηχανισμούς στο πλαίσιο της Ένωσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.[18]

---

[18] Τοιουτοτρόπως η κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΠΑ του συμβουλίου της 27ης Δεκεμβρίου 2001 προβλέπει τη δέσμευση κεφαλαίων και άλλων χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πηγών προσώπων, ομάδων και οντοτήτων που συμμετέχουν σε τρομοκρατικές πράξεις καθώς και την απαγόρευση να τίθενται στη διάθεσή τους χρηματοοικονομικές υπηρεσίες. Αυτά τα πρόσωπα, ομάδες και οντότητες συμπεριλαμβάνονται στον κατάλογο του παραρτήματος. Αυτός ο κατάλογος ενημερώνεται τακτικά με νέες κοινές θέσεις που τροποποιούν το αρχικό κείμενο. Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 2580/2001 του Συμβουλίου της 27ης Δεκεμβρίου 2001 προβλέπει τη θέσπιση ειδικών περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση της τρομοκρατίας. Αυτό το κείμενο θέτει σε εφαρμογή τη δέσμευση κεφαλαίων, χρηματικών περιουσιακών στοιχείων και οικονομικών πόρων και την απαγόρευση παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στα πρόσωπα και οντότητες που συμπεριλαμβάνονται σε κατάλογο που καταρτίζεται από το Συμβούλιο.

Έχουν καταρτιστεί προς το σκοπό αυτό κατάλογοι οι οποίοι ενημερώνονται τακτικά και δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα.

Σημαντικός αριθμός προσώπων και οργανώσεων, των οποίων τα ονόματα δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πρέπει να αποτελεί το αντικείμενο ιδιαίτερης επαγρύπνησης, κυρίως του τραπεζικού τομέα, δεδομένου ότι τους έχουν επιβληθεί οικονομικοί περιορισμοί..

Το πάγωμα περιουσιακών στοιχείων, για να αποτελεί πλήρως αποτελεσματικό μέτρο, πρέπει να εφαρμόζεται με τον πιο κατάλληλο τρόπο από τη στιγμή της εγγραφής φυσικού ή νομικού προσώπου σε κάποιον κατάλογο. Ένα τέτοιο μέτρο προορίζεται πράγματι να εφαρμοστεί σε περιπτώσεις επείγοντος σαν ασφαλιστικό μέτρο.

Σχετικά με το θέμα, οι ομοσπονδίες του ευρωπαϊκού τραπεζικού τομέα όπως η Ευρωπαϊκή Ομοσπονδία Τραπεζών (FBE), η ευρωπαϊκή ένωση ταμιευτηρίων, η ευρωπαϊκή ένωση συνεταιριστικών τραπεζών και η EAPB (Ευρωπαϊκή Ένωση Δημόσιων Τραπεζών) συνέστησαν μία ομάδα εμπειρογνωμόνων με σκοπό να καταρτιστεί ένα σχέδιο ηλεκτρονικού καταλόγου σύμφωνα με τις ανάγκες των τραπεζικών ιδρυμάτων.

Αυτή η πρωτοβουλία βασίζεται στο γεγονός ότι η μόνη επί του παρόντος διαθέσιμη πηγή είναι οι κατάλογοι φυσικών και νομικών προσώπων στα οποία έχουν επιβληθεί κυρώσεις, οι οποίοι δημοσιεύονται τακτικά στην Επίσημη Εφημερίδα.

Κατ' αυτόν τον τρόπο, αυτές οι οργανώσεις θεωρούν ότι ένας παγιωμένος και μόνιμα ενημερωνόμενος ηλεκτρονικός κατάλογος, προσιτός στα τραπεζικά ιδρύματα θα παρείχε μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στο σύστημα στο μέτρο που τα στοιχεία που αφορούν τα πρόσωπα και τις οργανώσεις που αποτελούν το αντικείμενο κυρώσεων θα αναλύονται με ταχύτερο τρόπο.

Τα όργανα που είναι αρμόδια για την πρόληψη και την καταπολέμηση της τρομοκρατίας θα μπορέσουν τοιουτοτρόπως να αντλήσουν όφελος από ένα μέτρο που στοχεύει να δημιουργήσει μία βάση δεδομένων ή έναν ηλεκτρονικό κατάλογο που να περιλαμβάνει τις πληροφορίες που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα και τις πληροφορίες που αφορούν τα φυσικά και νομικά πρόσωπα ή ομάδες που

Αυτός ο κατάλογος τροποποιείται και αναθεωρείται τακτικά. Αφορά φυσικά και νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που διαπράττουν ή επιχειρούν να διαπράξουν τρομοκρατική πράξη, συμμετέχουν σε τρομοκρατική πράξη ή διευκολύνουν τη διάπραξή της. Ο συγκεκριμένος κανονισμός εφαρμόζεται με αποφάσεις που περιλαμβάνουν καταλόγους που δημοσιεύονται στην Επίσημη Εφημερίδα. Επιπλέον, η κοινή θέση 2002/402/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2002 αφορά περιοριστικά μέτρα κατά του Οσάμα Μπιν Λάντεν, των μελών της οργάνωσης Αλ-Κάιντα και των Ταλιμπάν και άλλων προσώπων, ομάδων, επιχειρήσεων και άλλων φορέων που συνδέονται μαζί τους. Αυτό το κείμενο προβλέπει κυρίως ότι η Κοινότητα διατάσσει τη δέσμευση των κεφαλαίων και λοιπών χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων ή οικονομικών πόρων των προσώπων και οντοτήτων που προβλέπονται στον κατάλογο που καταρτίζεται σύμφωνα με τα ψηφίσματα 1267 (1999) και 1333 (2000) του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, ο οποίος ενημερώνεται τακτικά από την επιτροπή που συστήθηκε σύμφωνα με το ψήφισμα 1267 (1999). Παράλληλα, ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 881/2002 του Συμβουλίου της 27ης Μαΐου 2002 προβλέπει μέτρα κατά των ίδιων προσώπων και οντοτήτων. Αυτό το κείμενο προβλέπει κυρίως τη δέσμευση όλων των κεφαλαίων και οικονομικών πόρων φυσικού ή νομικού προσώπου, ομάδας ή οντότητας που ορίζονται από την επιτροπή κυρώσεων των Ηνωμένων Εθνών και απαριθμούνται στο παράρτημα. Αυτός ο κατάλογος ενημερώνεται με διαδοχικούς κανονισμούς.

αποτελούν το αντικείμενο ποινικών ερευνών για τρομοκρατικά εγκλήματα. Τοιουτοτρόπως η Ευρωπόλ και άλλες αρχές και υπηρεσίες στο εσωτερικό της Ένωσης που είναι αρμόδιες για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας θα μπορούν να κερδίζουν σε χρόνο και αποτελεσματικότητα.

Η Επιτροπή υποδέχεται ευνοϊκά τη δέσμευση του ιδιωτικού τομέα στον συγκεκριμένο τομέα.

Από την πλευρά της, θα προβεί σε αξιολόγηση των εφαρμόσιμων λύσεων για να βελτιώσει το τρέχον σύστημα και θα εντάξει αυτό το ζήτημα κατά το 2004 στις εργασίες του φόρουμ για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος σε συνεργασία με τους ενδιαφερόμενους φορείς και κυρίως με τους αντιπροσώπους του ιδιωτικού τομέα.

5. ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΠΙΔΙΩΧΘΕΙ Η ΕΓΚΑΘΙΔΡΥΣΗ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ ΕΝΟΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΤΡΑΠΕΖΙΚΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΟΥ ΝΑ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΤΗΝ ΤΑΧΕΙΑ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΕ ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΜΟΙΒΑΙΑΣ ΔΙΚΑΣΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΡΑΠΕΖΙΚΟΥΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥΣ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ

Οι δυσκολίες που συναντώνται κατά την αστυνομική και δικαστική συνεργασία όσον αφορά τα οικονομικά εγκλήματα οφείλονται, εν μέρει, στη δυσκολία αποτελεσματικής διεξαγωγής ερευνών για τους τραπεζικούς λογαριασμούς και τις τραπεζικές κινήσεις. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η δημιουργία μέσων που παρέχουν τη δυνατότητα προσδιορισμού των πραγματικών δικαιούχων των λογαριασμών και κυρίως, τον κεντρικό έλεγχο των τραπεζικών λογαριασμών θα μπορούσε να συντελέσει στη βελτίωση της παρακολούθησης των κινήσεων κεφαλαίων στο πλαίσιο ποινικών ερευνών, ιδιαίτερα στον τομέα της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας και της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.[19]

Το πρωτόκολλο της σύμβασης για την αμοιβαία δικαστική συνδρομή επί ποινικών υποθέσεων μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που θεσπίστηκε με πράξη του Συμβουλίου της 16ης Οκτωβρίου 2001 περιλαμβάνει ήδη διατάξεις για τις αιτήσεις πληροφοριών σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς, τις αιτήσεις πληροφοριών σχετικά με τραπεζικές συναλλαγές και τις αιτήσεις παρακολούθησης τραπεζικών συναλλαγών.[20] Οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής δεν μπορούν εντούτοις να ικανοποιηθούν υπό καλές συνθήκες παρά μόνον εφόσον τα κράτη μέλη διαθέτουν αποτελεσματικό σύστημα καταχώρησης των τραπεζικών λογαριασμών που να παρέχει τη δυνατότητα ταχείας απάντησης στις αιτήσεις

---

19 Ορισμένα κράτη μέλη έχουν εφαρμόσει ένα σύστημα κεντρικού ελέγχου των τραπεζικών λογαριασμών: στη Γαλλία, πρόκειται για το «Fichier des comptes bancaires et assimilés», επονομαζόμενο FICOBA. Αυτό το δελτίο δημιουργήθηκε στις αρχές της δεκαετίας του 70, πήρε ηλεκτρονική μορφή από το 1982 και περιλαμβάνει επί του παρόντος περίπου 270 εκατ. τραπεζικούς λογαριασμούς. Τροφοδοτείται από τις υποχρεωτικές δηλώσεις των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων τα οποία είναι υποχρεωμένα να δηλώνουν τους λογαριασμούς που διαχειρίζονται και να παρέχουν ορισμένες πληροφορίες για αυτούς τους λογαριασμούς. Αυτό το δελτίο το συμβουλεύονται κυρίως οι φορολογικές υπηρεσίες και οι δικαστικές αρχές. Χρησιμοποιείται επίσης στο πλαίσιο της δικαστικής συνεργασίας για να ικανοποιηθούν, με τη μεσολάβηση των γαλλικών δικαστικών αρχών, οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής που προέρχονται από αλλοδαπές αρχές.

20 ΕΕ C 326 της 21.11.2001 σ. 1

αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής σχετικά με τραπεζικούς λογαριασμούς και τραπεζικές κινήσεις.

Σχετικά με το θέμα, η εγκαθίδρυση εθνικών συστημάτων καταχώρησης τραπεζικών και παρεμφερών λογαριασμών που να επιτρέπουν τον προσδιορισμό των δικαιούχων λογαριασμών στο επίπεδο κάθε κράτους μέλους θα μπορούσε να αποτελέσει πολύτιμο εργαλείο στην καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου οικονομικού εγκλήματος.

Αυτά τα συστήματα θα πρέπει να μπορούν να είναι προσιτά στις υπηρεσίες που είναι επιφορτισμένες με την εφαρμογή του νόμου και στις δικαστικές αρχές.

Το ζήτημα της εγκαθίδρυσης τέτοιων συστημάτων εξετάζεται ήδη στο πλαίσιο των εργασιών για την προπαρασκευή μίας πρότασης τρίτης οδηγίας κατά της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει το 2004 να εξετάζει τα ισχύοντα συστήματα στην Ένωση για να προσδιορίσει το κατά πόσον ενδείκνυται να επεξεργαστεί νομικό μέσο για να καθιερώσει στα κράτη μέλη εθνικά συστήματα καταχώρησης των τραπεζικών λογαριασμών που να επιτρέπουν τον προσδιορισμό των δικαιούχων των λογαριασμών και τη διευκόλυνση των ερευνών σχετικά με τους τραπεζικούς λογαριασμούς και τις κινήσεις λογαριασμών.

6. ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΝΑΖΗΤΗΘΕΙ ΕΝΑΣ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΟΥ ΝΑ ΕΠΙΤΡΕΠΕΙ ΤΗ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΔΙΑΒΙΒΑΣΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΝΑ ΑΠΟΦΕΥΧΘΕΙ Η ΔΙΕΙΣΔΥΣΗ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΣΕ ΝΟΜΙΜΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Συναντάται συχνά το φαινόμενο να χρησιμοποιούνται νομικές οντότητες για τις ανάγκες τρομοκρατικών ομάδων, κυρίως για να εξασφαλιστεί η χρηματοδότησή τους. Επιπλέον, οι οργανωμένες εγκληματικές ομάδες διεισδύουν σε νόμιμες δραστηριότητες με σκοπό τη νομιμοποίηση παράνομων εσόδων.

Η βελτίωση της διαφάνειας των νομικών προσώπων, συμπεριλαμβανομένων των οργανισμών μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα αποτελεί ένα μέσο πρόληψης και καταπολέμησης το οποίο μπορεί να αποδειχθεί αποτελεσματικό τόσο κατά του οργανωμένου εγκλήματος όσο και κατά της τρομοκρατίας.

Σχετικά με το θέμα, η σύσταση αριθ. 3 της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της νέας χιλιετίας[21] αναφέρει ότι «*τα κράτη μέλη θα επιδιώξουν να συγκεντρώσουν στοιχεία, τηρώντας τους κανόνες για την προστασία των δεδομένων, σχετικά με τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη δημιουργία και τη διοίκηση νομικών προσώπων εγγεγραμμένων στο έδαφος των κρατών μελών, ως μέσο πρόληψης της διείσδυσης του οργανωμένου εγκλήματος στο δημόσιο και το νόμιμο ιδιωτικό τομέα*». [22]

---

21 ΕΕ C 124 της 3.5.2000 σ.1

22 Πρόκειται για επανάληψη της διατύπωσης της σύστασης αριθ. 8 του προγράμματος δράσης σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα το οποίο θεσπίστηκε από το Συμβούλιο στις 28 Απριλίου 1997 και το οποίο θα όφειλε να έχει τεθεί σε εφαρμογή μέχρι τα τέλη του 1998. Το πρόγραμμα δράσης του 1997 ήταν εντούτοις πληρέστερο όσον αφορά το συγκεκριμένο σημείο στο μέτρο που αφορούσε όχι μόνο τις πληροφορίες που αφορούν τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη δημιουργία ή τη διοίκηση αυτών

Με το ίδιο πνεύμα η παράγραφος 54 των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου του Τάμπερε της 15ης και 16ης Οκτωβρίου 1999 αναφέρει ότι, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τις ανάγκες προστασίας των δεδομένων, θα πρέπει να βελτιωθεί η διαφάνεια του κεφαλαίου των εταιρειών.

Ένα έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής σχετικά με τα μέτρα και τις δράσεις που έχουν θεσπιστεί για να τεθούν σε εφαρμογή οι συστάσεις της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της επόμενης χιλιετίας σχετικά με την πρόληψη και τον έλεγχο του οργανωμένου εγκλήματος υποστηρίζει την επέκταση αυτού του μέτρου που αρχικά είχε σχεδιαστεί για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος στον τομέα της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας.[23]

Παράλληλα, η Επιτροπή προέβη σε συγκριτική μελέτη των υφιστάμενων μέτρων στα κράτη μέλη με σκοπό να αποτρέψει τη διείσδυση του οργανωμένου εγκλήματος και των τρομοκρατικών ομάδων σε νομικά πρόσωπα.[24]

Προκύπτει ότι τα κράτη μέλη τηρούν, στην πλειοψηφία τους, μητρώα εταιρειών στα οποία αναφέρονται διάφορες πληροφορίες όπως το όνομα της εταιρείας, η νομική της μορφή, η εταιρική της έδρα ή ο τόπος εγκατάστασης, τα ονόματα των διευθυντών. Αυτά τα μητρώα τηρούνται είτε από δημόσιους οργανισμούς που έχουν σχέση με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας ή με τα δικαστήρια, είτε από ημικρατικούς οργανισμούς όπως τα εμπορικά επιμελητήρια. Ο μέσος ετήσιος αριθμός νέων νομικών προσώπων που καταχωρούνται στα κράτη μέλη υπολογίζεται ότι υπερβαίνει τα 4.000.000. Ο ετήσιος αριθμός διαγραφών είναι της τάξεως του 1.000.000.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί αποτελεσματική πρόληψη των διεισδύσεων στο νόμιμο τομέα, η ανωτέρω μελέτη συστήνει σε όλα τα κράτη μέλη να εισάγουν στις νομοθεσίες τους σχετικά με τη σύσταση και τη διαχείριση νομικών προσώπων μηχανισμούς έκπτωσης και απαγόρευσης σε σχέση με φυσικά και νομικά πρόσωπα σε περίπτωση καταδίκης, κυρίως για αδικήματα που έχουν σχέση με την τρομοκρατία ή το οργανωμένο έγκλημα.

Το σύστημα θα μπορούσε πράγματι να είναι πλήρως αποδοτικό εάν τα συγκεκριμένα πρόσωπα πλήττονταν από απαγόρευση να διευθύνουν, να διαχειρίζονται, να διοικούν ή να ελέγχουν άμεσα ή έμμεσα κάποιο νομικό πρόσωπο και εάν η απαγόρευση αυτή εφαρμοζόταν στο σύνολο της επικράτειας της Ένωσης.

Ένας τέτοιος μηχανισμός θα προϋπέθετε :

των νομικών προσώπων αλλά εξίσου τα φυσικά πρόσωπα που συμμετέχουν στη χρηματοδότηση νομικών προσώπων.

23 Έγγραφο εργασίας SEC (2003) 378 της 21.3.2003 το οποίο συντάχθηκε σύμφωνα με τη σύσταση αριθ. 39 του εγγράφου με τον τίτλο «Πρόληψη και έλεγχος του οργανωμένου εγκλήματος: στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της νέας χιλιετίας» (ΕΕ C 124 της 3.5.2000, σ.1). Εξετάστηκε από την πολυτομεακή ομάδα για το οργανωμένο έγκλημα (GMD) η οποία συνέταξε το έγγραφο "CRIMORG 36" της 2ας Ιουνίου 2003 με τον τίτλο «Draft report on the measures and steps taken with regard to the implementation of the recommendations of the European Union Strategy for the Beginning of the New Millennium on Prevention and Control of Organised Crime».

24 Μελέτη αριθ. ΓΔ.ΔΕΥ-Β2/2003/01 που διεξήχθη από την IALS το 2003 (Institute of advanced legal studies) υπό τη διεύθυνση του Κωνσταντίνου Στεφάνου και της Ελένης Ξανθάκη.

– Την ύπαρξη αξιόπιστων εθνικών μητρώων νομικών προσώπων, ανεξάρτητα από το αν πρόκειται για εμπορικές εταιρείες ή για ενώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Αυτά τα μητρώα θα επέτρεπαν κυρίως τον προσδιορισμό των πραγματικών δικαιούχων των επιχειρήσεων. Σχετικά με το θέμα, θα μπορούσαν να προσδιορισθούν κοινές προδιαγραφές για να δοθεί η δυνατότητα ομοιογένειας των καταχωρούμενων δεδομένων και πιο αποτελεσματικής χρήσης των δεδομένων αυτών από τις εθνικές υπηρεσίες που είναι αρμόδιες στον τομέα της πρόληψης και της καταπολέμησης ορισμένων μορφών εγκληματικότητας, και ειδικότερα της τρομοκρατίας. Αυτό θα διευκολύνει τις έρευνες και θα δώσει μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα στην αστυνομική και δικαστική συνεργασία.

– Την επιβολή εκτεταμένων εκπτώσεων από δικαιώματα και απαγορεύσεων σε όλη την Ένωση, κυρίως όσον αφορά τη σύσταση, τη διαχείριση ή τη διοίκηση νομικών προσώπων, για τα καταδικασθέντα φυσικά πρόσωπα, ιδιαίτερα για αδικήματα που έχουν σχέση με την τρομοκρατία ή το οργανωμένο έγκλημα..

– Την εγκαθίδρυση ενός μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών για τον έλεγχο του κατά πόσον καταδικασθέντες, κυρίως για εγκλήματα που έχουν σχέση με την τρομοκρατία ή το οργανωμένο έγκλημα, επιχειρούν να συμμετέχουν στη σύσταση ή τη διαχείριση νομικών προσώπων και για την εφαρμογή των μέτρων απαγόρευσης και έκπτωσης από δικαιώματα που τους έχουν επιβληθεί.[25]

Η εφαρμογή της σύστασης αριθ. 3 της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προσεχή χιλιετία για τις ανάγκες της πρόληψης και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος αποτελεί κατά συνέπεια εγχείρημα μεγάλης εμβέλειας.

Η Επιτροπή θεωρεί ότι η θέσπιση μέτρων που αποβλέπουν στη βελτίωση της διαφάνειας των νομικών προσώπων είναι απαραίτητη για να αποτραπεί η διείσδυση εγκληματικών, και κυρίως τρομοκρατικών οργανώσεων στο νόμιμο τομέα.

Αυτά τα μέτρα θα πρέπει να σχεδιαστούν σε στενή συνεργασία με τους αντιπροσώπους των συγκεκριμένων τομέων. Θα πρέπει πράγματι να εξασφαλιστεί ότι η αυξημένη διαφάνεια όσον αφορά τους διοικούντες, τους μετόχους ή τους πραγματικούς δικαιούχους των επιχειρήσεων δεν θα έχουν αρνητική επίπτωση στις επιχειρήσεις από άποψη αποτελεσματικότητας και αύξησης των διοικητικών εξόδων και αυτό προκειμένου να διατηρηθεί η ισορροπία μεταξύ των διακυβευομένων συμφερόντων και της αναλογικότητας των μέσων.

Η Επιτροπή θα διοργανώσει από το 2004 με τις αρμόδιες υπηρεσίες των κρατών μελών, συζήτηση σχετικά με τη σκοπιμότητα, τις λεπτομέρειες, τη σχέση κόστους αποτελεσματικότητας και τον απαραίτητο χρόνο για να τεθεί σε εφαρμογή ένα σύστημα κατάλληλο, ισορροπημένο, ανάλογο και σύμφωνο με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ιδιαίτερα με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Εξάλλου, προτίθεται να αναλύσει αυτό το θέμα στο πλαίσιο των εργασιών του φόρουμ για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος.

---

25 Βλέπε τις εξελίξεις σχετικά με το ευρωπαϊκό ποινικό μητρώο στο κεφάλαιο 7 της παρούσας ανακοίνωσης.

7. ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΕΞΙΣΟΥ ΝΑ ΠΡΟΒΛΕΦΘΕΙ Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΠΟΙΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΓΙΑ ΝΑ ΣΥΜΒΑΛΕΙ ΣΤΗΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΩΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Η αποτελεσματική καταπολέμηση των πλέον σοβαρών μορφών εγκληματικότητας και, ιδιαίτερα της τρομοκρατίας, προϋποθέτει ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με τις καταδίκες, έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα να εφαρμοσθούν ορισμένα μέτρα έκπτωσης από δικαιώματα ικανά να επεκταθούν σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση ή μέτρα κατάσχεσης περιουσιακών αγαθών του καταδικασθέντος.

Αυτό ισχύει εξίσου στο πλαίσιο της πρόληψης και της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος : τοιουτοτρόπως, η απαγόρευση που επιβάλλεται στα πρόσωπα που έχουν διαπράξει ορισμένες παραβάσεις να συμμετέχουν σε διαδικασίες δημόσιων πλειστηριασμών που διεξάγονται από τα κράτη μέλη και από την Κοινότητα και η απόρριψη των αιτήσεών τους για τη χορήγηση επιδοτήσεων ή δημόσιων αδειών εκμετάλλευσης δεν μπορούν να είναι αποτελεσματικές αν δεν υπάρχει, στο επίπεδο της Ένωσης, διάδοση πληροφοριών σχετικά με τα καταδικασθέντα άτομα.[26]

Η εγκαθίδρυση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού διαβίβασης πληροφοριών για τις καταδικαστικές αποφάσεις και τις απώλειες δικαιωμάτων αποτελεί επίσης έναν από τους άξονες ενός συστήματος που επιτρέπει τη συγκέντρωση και τη διαβίβαση πληροφοριών για να αποφευχθεί η διείσδυση τρομοκρατικών ομάδων και εγκληματικών οργανώσεων σε νόμιμες δραστηριότητες.

Η δημιουργία ενός ποινικού μητρώου στο οποίο θα καταχωρούνται οι ποινικές καταδίκες σε ευρωπαϊκό επίπεδο προβλέφθηκε στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την αμοιβαία αναγνώριση των οριστικών αποφάσεων σε ποινικές υποθέσεις[27] καθώς και στα μέτρα αριθ. 2 έως 4 του προγράμματος μέτρων του Συμβουλίου και της Επιτροπής για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των ποινικών αποφάσεων.[28] [29]

---

26 Η σύμβαση αριθ. 7 του σχεδίου δράσης του 1997 σχετικά με το οργανωμένο έγκλημα προβλέπει τον αποκλεισμό προσώπων που έχουν διαπράξει αδικήματα που συνδέονται με το οργανωμένο έγκλημα από τη συμμετοχή σε διαδικασίες πρόσκλησης υποβολής προσφορών που διεξάγονται από τα κράτη μέλη και την Κοινότητα και την απόρριψη των αιτήσεων τους για τη χορήγηση επιδοτήσεων ή κρατικών αδειών. Η σύσταση αριθ. 2 της στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την αρχή της νέας χιλιετίας επαναλαμβάνει την ίδια ιδέα.

27 COM (2000) 495 τελικό, 26.7.2000, τμήμα 5.

28 ΕΕ C 12 της 15.1.2001, σ.10.

29 Το μέτρο αριθ. 2 αφορά την έκδοση μιας ή περισσοτέρων πράξεων που να καθιερώνουν την αρχή ότι ο δικαστής ενός κράτους μέλους πρέπει να είναι σε θέση να λαμβάνει υπόψη τις τελεσίδικες ποινικές αποφάσεις που εκδίδονται στα άλλα κράτη μέλη προκειμένου να εκτιμήσει τον πρότερο βίο του παραβάτη, να κρίνει εάν είναι υπότροπος και να καθορίσει τη φύση της ποινής και τις τυχόν ειδικές ρυθμίσεις για την έκτισή της. Όσον αφορά το συνυπολογισμό των αλλοδαπών καταδικαστικών αποφάσεων όπως προβλέπεται από το αναφερόμενο μέτρο, η κατάσταση διαφέρει σημαντικά στα διάφορα κράτη μέλη. Το άρθρο 56 της σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης για τη διεθνή ισχύ των ποινικών αποφάσεων ορίζει ότι «κάθε συμβαλλόμενο κράτος λαμβάνει τα νομοθετικά μέτρα που κρίνει ενδεδειγμένα για να επιτρέψει στα δικαστήριά του, κατά την έκδοση απόφασης, να λαμβάνουν υπόψη κάθε ευρωπαϊκή κατ' αντιμωλία ποινική απόφαση που εκδίδεται προηγουμένως λόγω άλλου αδικήματος, προκειμένου να συνδέσει με αυτήν το σύνολο ή μέρος των αποτελεσμάτων που το δίκαιο του προβλέπει για τις αποφάσεις που εκδίδονται στην επικράτειά του. Καθορίζει τις προϋποθέσεις υπό τις οποίες λαμβάνεται υπόψη αυτή η απόφαση». Εντούτοις, μόνο τέσσερα κράτη μέλη έχουν

Στο πλαίσιο αυτού του προγράμματος διεξήχθησαν δύο μελέτες[30] που χρηματοδοτήθηκαν χάρη σε προγράμματα που διαχειρίζεται η Επιτροπή, καθώς και μία άλλη πρόσφατη μελέτη την οποία παρήγγειλε η Επιτροπή[31]. Αυτές διερεύνησαν ένα μεγάλο αριθμό ζητημάτων τα οποία θέτει η δημιουργία ενός ευρωπαϊκού μητρώου ποινικών καταδικών.

Προκύπτει ότι τα κράτη μέλη τηρούν εθνικά μητρώα ποινικών καταδικών αλλά ότι υπάρχουν σημαντικές διαφορές, κυρίως όσον αφορά την υπηρεσία που είναι επιφορτισμένη με την τήρηση αυτών των ποινικών μητρώων, το περιεχόμενο αυτών των μητρώων καθώς και τους κανόνες που διέπουν την πρόσβαση στα δεδομένα.

Σε ορισμένα κράτη μέλη, τα μητρώα τηρούνται από τις αστυνομικές υπηρεσίες, ενώ σε άλλα τα μητρώα υπάγονται στο Υπουργείο Δικαιοσύνης.

Υπάρχουν διαφορές σχετικά με τα είδη καταδικών και εκπτώσεων που καταχωρούνται στα εθνικά μητρώα. Για παράδειγμα, όλα τα κράτη μέλη δεν καταχωρούν τις ποινικές καταδίκες νομικών προσώπων και όλα τα κράτη μέλη δεν καταχωρούν τις ποινικές καταδίκες των υπηκόων τους που εκδίδονται από αλλοδαπά δικαστήρια.

Υπάρχουν επίσης σημαντικές διαφορές όσον αφορά τους κανόνες που αφορούν τη διαγραφή καταχωρήσεων που γίνονται στο ποινικό μητρώο.

Οι ισχύουσες διατάξεις στα δέκα νέα κράτη μέλη που θα προσχωρήσουν στην Ένωση το 2004 παρουσιάζουν επίσης μεγάλες διαφορές.

Εξάλλου, προς το παρόν, η συγκέντρωση πληροφοριών για τις ποινικές καταδίκες προϋποθέτει την προσφυγή στην αμοιβαία δικαστική συνδρομή.

επικυρώσει τη σύμβαση του 1970 χωρίς να διατυπώσουν επιφυλάξεις για την εφαρμογή του άρθρου 56 (Αυστρία, Δανία, Ισπανία και Σουηδία). Το μέτρο αριθ. 3 έχει ως εκ τούτου την ακόλουθη διατύπωση: «*προς διευκόλυνση της αμοιβαίας ενημέρωσης, καθιέρωση του τυποποιημένου εγγράφου αίτησης αντιγράφων ποινικού μητρώου, μεταφρασμένο στις διάφορες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βάση του προτύπου που εκπονήθηκε στα πλαίσια των οργάνων του Σένγκεν*». Όσον αφορά το πρότυπο αίτησης αντιγράφων ποινικού μητρώου που προβλέπεται από αυτό το μέτρο, η Επιτροπή έκρινε ότι θα ήταν προτιμότερο να το συνδυάσει με το πρότυπο που περιλαμβάνεται στην πρόταση της απόφασης-πλαισίου για το ευρωπαϊκό ένταλμα διεξαγωγής αποδείξεων με σκοπό τη συγκέντρωση αντικειμένων, εγγράφων και δεδομένων που προορίζονται να χρησιμοποιηθούν στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας. Σύμφωνα με αυτή την πρόταση, οι ισχύουσες διαδικασίες αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής που χρησιμοποιούνται για τη συγκέντρωση αντιγράφων ποινικού μητρώου θα αντικατασταθούν από ένταλμα που εκδίδεται από δικαστική αρχή και εκτελείται σύμφωνα με την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης. Το μέτρο αριθ. 4 προβλέπει την «*πραγματοποίηση μελέτης σκοπιμότητας με την οποία, λαμβανομένων πλήρως υπόψη των απαιτήσεων περί ατομικών ελευθεριών και προστασίας δεδομένων, θα καθορίζεται ο καλύτερος δυνατός τρόπος ενημέρωσης των αρμόδιων αρχών στην Ευρωπαϊκή Ένωση σχετικά με τις ποινικές καταδίκες που έχουν απαγγελθεί κατά προσώπου. Στο πλαίσιο της μελέτης θα ερευνηθεί ποια είδη καταδικαστικών αποφάσεων πρέπει να αφορά ενημέρωση, καθώς και η επιλογή της καλύτερης από τις παρακάτω μεθόδους : α) διευκόλυνση των διμερών ανταλλαγών πληροφοριών· β) εισαγωγή των εθνικών αρχείων σε δίκτυο· γ) σύσταση ενός πραγματικού κεντρικού ευρωπαϊκού αρχείου*».

30 "Blueprint for an EU criminal records database: Legal, politico-institutional & practical feasibility" (Prof. Gert Vermeulen and Prof. Tom Vander Beken, Ghent University; projet Grotius 2001/GRP/024). "A European Criminal Record as a means of combating organised crime" (με τον συντονισμό της κας Ελένης Ξανθάκη, IALS, Λονδίνο· σχέδιο Falcone 2000/FAL/168).

31 Μελέτη αριθ. ΓΔ.ΔΕΥ-Β 2/2003/01 που διεξήχθη από την IALS το 2003 (Institute of advanced legal studies) υπό την αιγίδα του Κωνσταντίνου Στεφάνου και της Ελένης Ξανθάκη.

Ένα ευρωπαϊκό μητρώο καταδικαστικών αποφάσεων και εκπτώσεων από δικαιώματα θα παρουσίαζε μεν σαν προτέρημα να αποφεύγεται η χρήση αυτής της διαδικασίας και θα συνεπαγόταν σημαντικό κέρδος χρόνου αλλά προϋποθέτει την εξέταση ορισμένων πρακτικών και νομικών προβλημάτων.

Πριν να επιδοθούμε σ' αυτό το εγχείρημα είναι απαραίτητο να προσδιορισθούν με σαφήνεια οι σκοποί ενός τέτοιου μητρώου.

Το προαναφερόμενο πρόγραμμα μέτρων προσδιορίζει δύο χρήσεις : να προσδιοριστεί η υποτροπή και να αντληθούν οι συνέπειες όσον αφορά την εξατομίκευση της κύρωσης (τμήμα 1.2 του προγράμματος) και να επεκταθεί η ισχύς των εκπτώσεων από δικαιώματα στο σύνολο του εδάφους της Ευρωπαϊκής Ένωσης (τμήμα 3.4 του προγράμματος).

Μπορούν να προβλεφθούν και άλλοι στόχοι : η εφαρμογή από τον δικαστή της αρχής «non bis in idem»[3] σε περίπτωση καταδίκης για τις ίδιες αξιόποινες πράξεις σε κάποιο άλλο κράτος μέλος, αλλά εξίσου η πρόληψη της διείσδυσης των τρομοκρατικών οργανώσεων και του οργανωμένου εγκλήματος στο δημόσιο και το νόμιμο ιδιωτικό τομέα.

Τοιουτοτρόπως, πρέπει να αποφασιστεί το κατά πόσον ένα τέτοιο μητρώο θα πρέπει να παρέχει πληροφορίες για τις έρευνες που διεξάγονται από τις ανακριτικές αρχές (οι οποίες μπορούν να είναι αστυνομικές ή δικαστικές αρχές, ανάλογα με τη χώρα και το είδος έρευνας) ή για τις έρευνες που διεξάγονται από τις διοικητικές αρχές που είναι επιφορτισμένες με τον έλεγχο της πρόσβασης σε διάφορες δραστηριότητες (για παράδειγμα, εργασία με παιδιά, δημόσιες συμβάσεις) οι οποίες απαγορεύονται σε πρόσωπα που έχουν διαπράξει αξιόποινες πράξεις.

Σχετικά με το ζήτημα, η προαναφερόμενη μελέτη για τα ισχύοντα μέτρα στα κράτη μέλη που αποβλέπουν στην αποτροπή της διείσδυσης του οργανωμένου εγκλήματος και των τρομοκρατικών ομάδων σε νομικές οντότητες συστήνει την εφαρμογή ενός ευρωπαϊκού μητρώου ποινικών καταδικών και εκπτώσεων από δικαιώματα σχετικά με τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που έχουν καταδικαστεί για πράξεις οργανωμένου εγκλήματος ή τρομοκρατίας (σύσταση 7).

Αυτή η μελέτη προτείνει να χορηγηθεί δυνατότητα άμεσης πρόσβασης σε αυτό στις δημόσιες αρχές που είναι επιφορτισμένες με τη συγκέντρωση δεδομένων για τα νομικά πρόσωπα προκειμένου να αποτραπεί η διείσδυση της τρομοκρατίας και του οργανωμένου εγκλήματος σε αυτά τα νομικά πρόσωπα (σύσταση 14). Προσθέτει ότι ένα τέτοιο μητρώο πρέπει να παρέχει πρόσβαση στις δικαστικές αρχές, στις διωκτικές αρχές, στις αστυνομικές υπηρεσίες και στις δημόσιες αρχές στις οποίες έχει ανατεθεί η αποστολή να τηρούν τα μητρώα νομικών προσώπων.[32]

Τέλος, προκειμένου να ελεγχθεί η πρόσβαση σε ορισμένα επαγγέλματα, πρέπει να αποφασιστεί το κατά πόσον πρέπει να προβλεφθεί η δυνατότητα ατόμου να ζητεί πιστοποιητικό που να βεβαιώνει ότι δεν συμπεριλαμβάνεται στο μητρώο.

---

32 Μελέτη αριθ. ΓΔ.ΔΕΥ-Β2/2003/01 που διεξήχθη από την IALS το 2003 (Institute of advanced legal studies) υπό την αιγίδα του Κωνσταντίνου Στεφάνου και της Ελένης Ξανθάκη.

Υπό το φως των προαναφερομένων, η συζήτηση για τη δημιουργία ενός ευρωπαϊκού ποινικού μητρώου θα πρέπει ως εκ τούτου να αφορά τουλάχιστον τα ακόλουθα ζητήματα:

– *Την προστασία των δεδομένων*. Πρέπει να καθοριστεί πως θα εξασφαλιστεί η προστασία των δεδομένων ενός τέτοιου μητρώου. Θα πρέπει πράγματι να θεσπιστούν ακριβείς διατάξεις για να καθοριστούν τα δικαιώματα πρόσβασης στα δεδομένα του συγκεκριμένου προσώπου, το δικαίωμα διόρθωσής τους, και η εποπτεία από όργανο ελέγχου.

– *Την πρόσβαση*. Θα πρέπει να καθοριστούν οι έχοντες πρόσβαση, για ποιους σκοπούς και υπό ποίες προϋποθέσεις. Θα πρέπει κυρίως να αποφασιστεί το κατά πόσον, πέραν από τις δικαστικές αρχές, θα πρέπει να παρέχεται η δυνατότητα στις αστυνομικές και διοικητικές αρχές να έχουν άμεση ή έμμεση πρόσβαση σε ένα τέτοιο μητρώο. Επιπλέον, πρέπει επίσης να εξεταστεί το κατά πόσον θα πρέπει να χορηγηθεί πρόσβαση στην Eurojust, την Ευρωπόλ, και την OLAF.

– *Το περιεχόμενο*. Εν όψει των επιδιωκόμενων στόχων, θα πρέπει να ληφθεί απόφαση για το ποιες καταδίκες συμπεριλαμβάνονται σε ένα τέτοιο ευρωπαϊκό μητρώο: πρέπει να καταχωρούνται όλες οι καταδίκες και εκπτώσεις από δικαιώματα ή μόνο ορισμένες καταδίκες που αντιστοιχούν στη διάπραξη ιδιαίτερα σοβαρών αδικημάτων (κυρίως τρομοκρατίας και οργανωμένου εγκλήματος). Επιπλέον, πρέπει να εξεταστεί το κατά πόσον θα συμπεριληφθούν νομικά πρόσωπα στο σύστημα και οι κανόνες που πρέπει να τηρούνται σε σχέση με αυτά.

– *Τη διαγραφή δεδομένων*. Η πλέον πρόσφορη λύση θα ήταν να ανατεθεί σε κάθε κράτος μέλος η φροντίδα να εφαρμόζει τους δικούς του κανόνες όσον αφορά τη διαγραφή της καταχώρησης μιας καταδίκης.

– *Τη διοργάνωση*. Ένα ευρωπαϊκό μητρώο θα πρέπει να είναι προσιτό ηλεκτρονικά για να εξασφαλιστεί η ταχύτητα και η αποτελεσματικότητα. Εντούτοις, αυτό το κεντρικό ευρετήριο δεν προϋποθέτει αναγκαστικά την ύπαρξη ενός κεντρικού υπολογιστή ο οποίος να περιλαμβάνει όλα τα χρήσιμα δεδομένα και θα μπορούσε να θεωρηθεί επαρκής η δημιουργία συνδέσμων με τα εθνικά ευρετήρια. Όμως θα πρέπει να ρυθμισθεί το ζήτημα της ευθύνης για την εισαγωγή και την ενημέρωση των πληροφοριών που περιλαμβάνονται στο μητρώο. Ανεξάρτητα από την επιλεγείσα λύση, θα πρέπει να καθορισθεί ποια είναι η καταλληλότερη αρχή για να διαχειρίζεται το μητρώο σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Οι προαναφερόμενες μελέτες αναφέρουν πολλές δυνατότητες, κυρίως την Ευρωπόλ ή την Eurojust. Επιπλέον, πρέπει να εξεταστεί το ζήτημα των ελέγχων στους οποίους θα υποβάλλεται η λειτουργία ενός μητρώου.

– *Τη χρηματοδότηση*. Το ζήτημα της απαραίτητης χρηματοδότησης για την κάλυψη των εξόδων δημιουργίας και λειτουργίας ενός τέτοιου μητρώου αποτελεί σαφώς ένα βασικό ζήτημα.

Στη βάση των κύριων ζητημάτων που αφορούν τη δημιουργία ενός μητρώου καταδικαστικών αποφάσεων και εκπτώσεων από δικαιώματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η Επιτροπή θα διοργανώσει σύντομα συζήτηση με τα κράτη μέλη με σκοπό τη

θέσπιση πρότασης για τη δημιουργία ευρωπαϊκού ποινικού μητρώου πριν από τα τέλη του έτους 2004.

8. Η ΑΝΤΑΛΛΑΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΚΡΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΤΗΣ ΈΝΩΣΗΣ ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΕΠΙΦΟΡΤΙΣΜΕΝΑ ΜΕ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΣΥΝΟΛΙΚΗ

Χωρίς να αναμένεται η δημιουργία ενός Μητρώου ποινικών καταδικών και εκπτώσεων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, η οποία απαιτεί εμπεριστατωμένη ανάλυση και χρόνο, πρέπει να γίνει μετάβαση προς ένα επόμενο στάδιο για να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και των οργάνων που είναι επιφορτισμένα, στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Η απόφαση 2003/48 του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την εφαρμογή ειδικών μέτρων αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας αποτελεί ήδη σημαντικό βήμα.

Αυτό το κείμενο, το οποίο θεσπίστηκε στη βάση πρωτοβουλίας του Βασιλείου της Ισπανίας, συμβάλλει πράγματι στη βελτίωση των ανταλλαγών πληροφοριών σχετικά με τις ποινικές έρευνες και διαδικασίες που αφορούν «πρόσωπα, ομάδες και οντότητες» που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης Δεκεμβρίου 2001.

Πρέπει εντούτοις να γίνει ένα συμπληρωματικό βήμα διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής αυτών των ανταλλαγών πληροφοριών σε όλα τα τρομοκρατικά εγκλήματα κατά την έννοια της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ χωρίς αυτές να περιορίζονται στον κατάλογο που περιλαμβάνεται στο παράρτημα της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΠΑ.

Τοιουτοτρόπως, η υποχρέωση πληροφόρησης δεν θα καθορίζεται σε συνάρτηση με έναν κατάλογο προσώπων και οντοτήτων, ανεξαρτήτως του μεγέθους του, αλλά θα ισχύει για όλα τα εγκλήματα που προβλέπονται από την απόφαση-πλαίσιο 2002/475/ΔΕΥ σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας τα οποία γνωρίζουν τα κράτη μέλη : τρομοκρατικά εγκλήματα, εγκλήματα που έχουν σχέση με τρομοκρατική ομάδα, συμπεριλαμβανομένης οποιασδήποτε μορφής χρηματοδότησης των δραστηριοτήτων της, εγκλήματα που συνδέονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες καθώς και η υποκίνηση, συνδρομή, συνεργία και απόπειρα.

Επιπλέον, αυτές οι ανταλλαγές πληροφοριών πρέπει να αφορούν όλα τα στάδια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών καταδικών ενώ η απόφαση 2003/48/ΔΕΥ δεν αφορά τις πληροφορίες που έχουν σχέση με την καταδίκη.

Η Ευρωπόλ και η Eurojust θα πρέπει να είναι αποδέκτες αυτών των πληροφοριών, ασχέτως με το αν πρόκειται για πληροφορίες που αφορούν έρευνες, διώξεις ή καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα.

Αυτές οι πληροφορίες θα πρέπει να χρησιμοποιούνται κατά τις διεξαγόμενες έρευνες και για να εξασφαλίζεται προσέγγιση και συνάφεια με τις ήδη διεξαγόμενες διαδικασίες.

Προς το σκοπό αυτό, στην παρούσα ανακοίνωση επισυνάπτεται πρόταση απόφασης.

9. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Η καταπολέμηση της τρομοκρατίας και των πλέον σοβαρών μορφών εγκληματικότητας προϋποθέτει αυξημένες προσπάθειες. Πρέπει να επιδιωχθεί η ποιοτική και ποσοτική βελτίωση των ανταλλαγών πληροφοριών. Ταυτόχρονα πρέπει να ληφθεί υπόψη η τήρηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων και κυρίως η προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα καθώς και η εφαρμοσιμότητα των μέτρων.

Η Επιτροπή προτείνει μία προσέγγιση σε διαδοχικά στάδια :

– Είναι σημαντικό, στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, να μπορούν οι σχετικές υπηρεσίες να διαθέτουν τις πιο πλήρεις και ενημερωμένες πληροφορίες, ανάλογα με τους τομείς αρμοδιότητάς τους, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν τις καταδίκες. Η Επιτροπή, για να καλύψει αυτή την αξίωση, υποβάλει πρόταση απόφασης η οποία επισυνάπτεται στην παρούσα ανακοίνωση.

– Το νομοθετικό σύστημα της Ένωσης σχετικά με τις εγκληματικές οργανώσεις πρέπει να ενισχυθεί και να καταστεί συνεκτικό με τη νομοθεσία που θεσπίζεται στο επίπεδο της Ένωσης για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας : προς το σκοπό αυτό. η Επιτροπή θα επεξεργαστεί πριν από τα τέλη του 2004 απόφαση-πλαίσιο με στόχο την αντικατάσταση της κοινής δράσης του 1998.

– Η Επιτροπή θα ξεκινήσει εργασίες κατά τη διάρκεια του έτους 2004 στο πλαίσιο του φόρουμ για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος σχετικά με τη δημιουργία μιας βάσης δεδομένων ή ενός ηλεκτρονικού ενοποιημένου καταλόγου προσώπων, ομάδων και οντοτήτων στα οποία έχουν επιβληθεί περιοριστικά μέτρα στο πλαίσιο της καταπολέμησης της τρομοκρατίας ή αποτελούν το αντικείμενο ποινικής έρευνας για τρομοκρατικά εγκλήματα. Αυτές οι εργασίες θα διεξαχθούν σε συνεργασία με τον ιδιωτικό τομέα και με την Ευρωπόλ.

– Η Επιτροπή θα πραγματοποιήσει το 2004 μελέτη για τα ισχύοντα συστήματα στην Ένωση προκειμένου να καθορίσει το κατά πόσον ενδείκνυται να θεσπίσει ευρωπαϊκό νομικό μέσο έτσι ώστε τα κράτη μέλη να εξοπλισθούν με εθνικά συστήματα καταχώρισης τραπεζικών λογαριασμών που να επιτρέπουν τον προσδιορισμό των δικαιούχων του λογαριασμού και τη διευκόλυνση των ερευνών που αφορούν τραπεζικούς λογαριασμούς και τραπεζικές κινήσεις.

– Η Επιτροπή θεωρεί ότι είναι απαραίτητη η θέσπιση μέτρων για τη βελτίωση της διαφάνειας των νομικών προσώπων για να αποτραπεί η διείσδυση εγκληματικών ομάδων και κυρίως τρομοκρατικών οργανώσεων στο νόμιμο τομέα. Αυτά τα μέτρα θα πρέπει να θεσπιστούν σε στενή συνεργασία με τους αντιπροσώπους των ενδιαφερομένων τομέων. Η Επιτροπή θα διοργανώσει από το 2004 συζήτηση με τα κράτη μέλη για τη σκοπιμότητα, τις λεπτομέρειες, τη σχέση κόστους – αποτελεσματικότητας και τον χρόνο που απαιτείται για να τεθεί σε εφαρμογή ένα πρόσφορο, ισορροπημένο, ανάλογο σύστημα, το οποίο θα είναι σύμφωνο με τα θεμελιώδη δικαιώματα και ειδικότερα με την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Επιπλέον, προτίθεται να

αναλύσει αυτό το θέμα στο πλαίσιο των εργασιών του φόρουμ για την πρόληψη του οργανωμένου εγκλήματος.

– Η Επιτροπή θεωρεί ότι η εγκαθίδρυση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού ανταλλαγής πληροφοριών για τις καταδίκες και τις εκπτώσεις από δικαιώματα αποτελεί μέσο καταπολέμησης της διείσδυσης τρομοκρατικών ομάδων και εγκληματικών οργανώσεων σε νόμιμες δραστηριότητες. Σχετικά με το θέμα πρέπει να προσδιοριστούν τα βασικά ζητήματα που αφορούν τη δημιουργία ενός μητρώου καταδικών και εκπτώσεων από δικαιώματα σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Η Επιτροπή θα εξακολουθήσει την ανάλυσή της και θα αναζητήσει τις πλέον ενδεδειγμένες λύσεις πριν να υποβάλει πρόταση με σκοπό τη δημιουργία ενός τέτοιου μητρώου. Θα διοργανώσει προς το σκοπό αυτό συζήτηση με τα κράτη μέλη από το 2004 στη βάση ερωτηματολογίου.

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσων αφορά τα τρομοκρατικά εγκλήματα

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα απόφαση στοχεύει να βελτιώσει την αποτελεσματικότητα της πρόληψης και της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και να ενισχύσει τη συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας αρχών των κρατών μελών, της Ευρωπόλ και της Eurojust.

Ενδιαφέρει ειδικότερα να διευρυνθούν οι ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα.

Στο συγκεκριμένο τομέα, η δημιουργία ενός μητρώου στο οποίο θα καταχωρούνται σε ευρωπαϊκό επίπεδο οι ποινικές καταδίκες και οι εκπτώσεις από δικαιώματα προβλέφθηκε στο πρόγραμμα μέτρων που προορίζεται να θέσει σε εφαρμογή την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης ποινικών αποφάσεων.

Αναπτύχθηκε επίσης στην ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με ορισμένες δράσεις που πρέπει να αναληφθούν στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας και άλλων σοβαρών μορφών εγκληματικότητας, κυρίως με σκοπό να βελτιωθούν οι ανταλλαγές πληροφοριών.

Εντούτοις, χωρίς να αναμένεται η δημιουργία ενός τέτοιου μητρώου η οποία απαιτεί εμπεριστατωμένη ανάλυση και χρόνο, πρέπει ταχέως να υπάρξει πρόοδος για να βελτιωθεί η ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών και των οργάνων που είναι επιφορτισμένα, στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Είναι πράγματι σημαντικό για τις ανάγκες της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, αφενός μεν, τα κράτη μέλη να διαβιβάζουν συστηματικά στα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης πληροφορίες για όλα τα πρόσωπα που αποτελούν το αντικείμενο ερευνών, διώξεων ή καταδικαστικών αποφάσεων για εγκλήματα τρομοκρατίας, αφετέρου δε, να ανταλλάσσουν μεταξύ τους πληροφορίες στο συγκεκριμένο τομέα.

Σχετικά με το θέμα, η απόφαση 2003/48/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την εφαρμογή ειδικών μέτρων αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας αποτελεί σημαντικό βήμα για τις ανταλλαγές πληροφοριών στο στάδιο των διεξαγόμενων ποινικών διαδικασιών, κυρίως όσον αφορά την ποινική έρευνα.

Αυτή η απόφαση, η οποία θεσπίστηκε με βάση πρωτοβουλία του Ηνωμένου Βασιλείου, συμβάλλει πράγματι στη βελτίωση των ανταλλαγών πληροφοριών σχετικά με έρευνες και ποινικές διαδικασίες που αφορούν «πρόσωπα, ομάδες και οντότητες» που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΠΑ του Συμβουλίου της 27ης Δεκεμβρίου 2001.

Η εμμονή της τρομοκρατικής απειλής και η πολυπλοκότητα του φαινομένου οδηγούν στην αναζήτηση μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας. Ενδείκνυται κατά συνέπεια να γίνει ένα συμπληρωματικό βήμα διευρύνοντας το πεδίο εφαρμογής αυτών των ανταλλαγών πληροφοριών σε όλα τα τρομοκρατικά εγκλήματα κατά την έννοια της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ χωρίς αυτές να περιορίζονται στο περιοριστικό κατάλογο προσώπων και οντοτήτων που περιλαμβάνονται στο παράρτημα της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΠΑ.

Εξάλλου, αυτές οι ανταλλαγές πληροφοριών πρέπει να αφορούν όλα τα στάδια της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών καταδικών.

Τέλος, τόσο η Ευρωπόλ όσο και η Eurojust πρέπει να είναι αποδέκτες αυτών των πληροφοριών ανεξάρτητα από το εάν πρόκειται για πληροφορίες που αφορούν έρευνες, διώξεις ή καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα.

Πράγματι, η Ευρωπόλ, σύμφωνα με το άρθρο 8 της σύμβασης για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας, μπορεί να εισάγει στο δικό της σύστημα πληροφοριών δεδομένα που αφορούν αυτές τις καταδίκες :

το άρθρο 8 παράγραφος 1. 1) της σύμβασης Ευρωπόλ επιτρέπει πράγματι την εισαγωγή στο σύστημα πληροφοριών της Ευρωπόλ δεδομένων που αφορούν πρόσωπα τα οποία έχουν καταδικαστεί για αξιόποινη πράξη για την οποία είναι αρμόδια η Ευρωπόλ.

Η παράγραφος 3. 5) προσδιορίζει ότι τα στοιχεία που αφορούν καταδίκες αυτών των προσώπων μπορούν να αποθηκεύονται στο σύστημα πληροφοριών της Ευρωπόλ στο μέτρο που αυτές αφορούν αξιόποινες πράξεις που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Ευρωπόλ.

Αυτά τα δεδομένα μπορούν επίσης να χρησιμοποιούνται στα δελτία εργασίας για σκοπούς ανάλυσης τα οποία τηρούνται από την Ευρωπόλ στο πλαίσιο της αποστολής της. Εξάλλου, η Ευρωπόλ μπορεί να ανακοινώνει πληροφορίες σχετικά με τις καταδίκες στα κράτη μέλη.

Αυτή η πληροφόρηση είναι προαιρετική και, στην πράξη, η Ευρωπόλ λαμβάνει ελάχιστες πληροφορίες σχετικά με καταδίκες.

Είναι κατά συνέπεια σημαντικό να ληφθούν από τα κράτη μέλη τα απαραίτητα μέτρα για να διαβιβάζονται στην Ευρωπόλ από τις αρμόδιες αρχές, με συστηματικό τρόπο, τουλάχιστον οι πληροφορίες που αφορούν καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα κατά την έννοια της απόφασης-πλαισίου της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Εξάλλου, όσον αφορά την Eurojust, η παράγραφος 4 του άρθρου 9 της απόφασης του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2002 για την ίδρυση της Eurojust προβλέπει ότι «προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι της Eurojust, το εθνικό μέλος έχει πρόσβαση στις πληροφορίες που περιέχονται στο εθνικό ποινικό μητρώο ή σε οποιοδήποτε άλλο μητρώο του κράτους μέλους του, όπως ακριβώς προβλέπει το εθνικό δίκαιό του για τους εισαγγελείς, δικαστές ή αξιωματικούς της αστυνομίας με ισοδύναμες προνομίες».

Προς το σκοπό αυτό, είναι επίσης σημαντικό να ληφθούν από τα κράτη μέλη τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου οι αρμόδιες αρχές να διαβιβάζουν αυτεπαγγέλτως στην Eurojust τις πληροφορίες που αφορούν τρομοκρατικά εγκλήματα, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών που αφορούν τις καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα και το ποινικό μητρώο των συγκεκριμένων προσώπων.

Προς το σκοπό αυτό, η απόφαση 2003/48/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 19ης Δεκεμβρίου 2002 σχετικά με την εφαρμογή ειδικών μέτρων αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, σύμφωνα με το άρθρο 4 της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΠΑ καταργείται και αντικαθίσταται από την παρούσα απόφαση.

ΕΞΕΤΑΣΗ ΑΝΑ ΑΡΘΡΟ

Προοίμιο :

Οι παράγραφοι 1 και 2 του προοιμίου υπενθυμίζουν την αποφασιστικότητα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να καταπολεμήσει την τρομοκρατία. Επαναλαμβάνουν τις παραγράφους 1 και 4 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 19ης Συμβουλίου 2002 σχετικά με την εφαρμογή ειδικών μέτρων αστυνομικής και δικαστικής συνεργασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Η παράγραφος 3 υπενθυμίζει ότι είναι σημαντικό, στον τομέα της καταπολέμησης της τρομοκρατίας, να μπορούν να διαθέτουν όλες οι ενδιαφερόμενες υπηρεσίες τις πιο πλήρεις και ενημερωμένες πληροφορίες, ανάλογα με τους τομείς αρμοδιότητάς τους: οι εξειδικευμένες εθνικές υπηρεσίες των κρατών μελών, οι δικαστικές αρχές και οι αρχές που είναι αρμόδιες στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως η Ευρωπόλ και η Eurojust, έχουν ζωτική ανάγκη πληροφοριών για να φέρουν επιτυχώς εις πέρας την αποστολή τους.

Η παράγραφος 4 ορίζει το στόχο του κειμένου κάνοντας ρητή αναφορά στην απόφαση 2003/48/ΔΕΥ της 19ης Δεκεμβρίου 2002, που θεσπίστηκε στη βάση πρωτοβουλίας του Βασιλείου της Ισπανίας, της οποίας το πεδίο εφαρμογής πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών καταδικών και σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που αποτελούν το αντικείμενο έρευνας, δίωξης ή καταδίκης για τρομοκρατικό έγκλημα.

Η παράγραφος 5 ορίζει ότι η παρούσα απόφαση είναι σύμφωνη με τους κανόνες της επικουρικότητας και της αναλογικότητας.

Τέλος, η τελευταία παράγραφος του προοιμίου αναφέρει ότι η απόφαση τηρεί τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται ιδιαίτερα από τον Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 1

Το άρθρο 1 ασχολείται με τους ορισμούς των βασικών εννοιών που χρησιμοποιούνται στην απόφαση: οι ορισμοί κάνουν αναφορά, κατά κύριο λόγο, σε διατάξεις που περιλαμβάνονται στα ισχύοντα στο εσωτερικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης κείμενα και παραπέμπουν σε αυτά .

Τοιουτοτρόπως, «τρομοκρατικά εγκλήματα» είναι τα εγκλήματα που αναφέρονται στα άρθρα 1 έως 3 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, «σύμβαση Ευρωπόλ» είναι η σύμβαση της 26ης Ιουλίου 1995 για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας και η «απόφαση σχετικά με την Eurojust» είναι η απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2002, σχετικά με τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος.

Η έννοια της «ομάδας ή οντότητας» καθορίστηκε με ειδικό τρόπο για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης για να ληφθεί υπόψη η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του κειμένου σε σχέση με την απόφαση 2003/48/ΔΕΥ. Η «ομάδα ή οντότητα» περιλαμβάνει τοιουτοτρόπως:

– αφενός μεν, τις «τρομοκρατικές ομάδες» κατά την έννοια του άρθρου 2 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002,

– αφετέρου δε, τις «ομάδες και οντότητες» που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που επισυνάπτεται στην κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΑ.

Δεν υπάρχει πράγματι αναγκαστικά απόλυτος συσχετισμός μεταξύ αυτών των δύο εννοιών. Κρίθηκε κατά συνέπεια προτιμότερο να αναφερθούν τα δύο κείμενα για να διευρυνθούν στο μέγιστο οι ανταλλαγές πληροφοριών όσον αφορά την τρομοκρατία.

Άρθρο 2

Το άρθρο 2 αποτελεί την ουσιαστική διάταξη του κειμένου επειδή ρυθμίζει τις ανταλλαγές πληροφοριών που αφορούν τρομοκρατικά εγκλήματα.

Το άρθρο αυτό αποτελείται από έξι παραγράφους.

Η παράγραφος 1 περιλαμβάνει τις διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ αλλά καταργεί το σκέλος της φράσης «στις οποίες εμπλέκονται οποιαδήποτε από τα πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο» για να διευρύνει το πεδίο των ανταλλαγών πληροφοριών σε όλα τα τρομοκρατικά εγκλήματα. Επαναλαμβάνει την αρχή σύμφωνα με την οποία κάθε κράτος μέλος ορίζει ειδικευμένη αστυνομική υπηρεσία η οποία συγκεντρώνει και διαβιβάζει τις πληροφορίες που αφορούν τα τρομοκρατικά εγκλήματα.

Η παράγραφος 2 αντιστοιχεί στο άρθρο 3 παράγραφος 1 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ. Επαναλαμβάνει την ίδια αρχή του διορισμού δικαστικής ή άλλης αρμόδιας αρχής για τη συγκέντρωση και διαβίβαση των πληροφοριών που αφορούν τις ποινικές διαδικασίες που διεξάγονται υπό την ευθύνη δικαστικών αρχών. Το πεδίο εφαρμογής διευρύνεται εντούτοις με τις ποινικές καταδίκες. Εξάλλου, το κείμενο προβλέπει το διορισμό μίας μόνης αρχής ανά κράτος μέλος ενώ η απόφαση 2003/48/ΔΕΥ επέτρεπε τον διορισμό περισσοτέρων αρχών όταν αυτό προβλεπόταν από το νομικό σύστημα.

Η αποτελεσματικότητα του συστήματος συγκέντρωσης και διαβίβασης των πληροφοριών διέρχεται πράγματι από την απλότητα και τη συγκέντρωση: κάθε κράτος μέλος πρέπει τοιουτοτρόπως να διαθέτει μία αστυνομική υπηρεσία και μία αρχή σε δικαστικό επίπεδο για τις ανταλλαγές πληροφοριών.

Η παράγραφος 3 αναφέρει ότι κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε να διαβιβάζονται τουλάχιστον οι πληροφορίες που απαριθμούνται στην επόμενη παράγραφο (παράγραφος 4):

– στην Ευρωπόλ, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και στο βαθμό που το επιτρέπουν οι διατάξεις της σύμβασης Ευρωπόλ, προκειμένου να υποστούν την επεξεργασία που ορίζει το άρθρο 10, και ιδίως το άρθρο 10 παράγραφος 6 της εν λόγω σύμβασης, καθώς επίσης

– στην Eurojust, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και στο μέτρο που επιτρέπεται από τις διατάξεις της απόφασης σχετικά με την Eurojust, προκειμένου αυτή να είναι σε θέση να ασκήσει τα καθήκοντά της.

Η παράγραφος 4 περιλαμβάνει έναν κατάλογο των πληροφοριών που πρέπει να διαβιβάζονται: αυτός ο κατάλογος εμπνέεται από τους καταλόγους που προβλέπονται στα άρθρα 2 και 3 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ της 19ης Δεκεμβρίου 2002 αλλά συμπληρώθηκε για να ληφθεί υπόψη η διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής του κειμένου και για να αποστέλλονται στην Ευρωπόλ και στην Eurojust όσο το δυνατόν πληρέστερες πληροφορίες.

Τοιουτοτρόπως η Ευρωπόλ και η Eurojust πρέπει να είναι αποδέκτες του συνόλου των πληροφοριών που διατίθενται όσον αφορά την τρομοκρατία και να μπορούν κατ' αυτόν τον τρόπο να εκπληρώνουν τις αντίστοιχες αποστολές τους υπό τις καλύτερες προϋποθέσεις.

Προστέθηκαν τοιουτοτρόπως αναφορές σχετικά με τις καταδίκες στους καταλόγους που περιλαμβάνονται στα άρθρα 2 παράγραφος 2 και 3 παράγραφος 2 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ : τρομοκρατικά εγκλήματα για τα οποία έχει καταδικαστεί το συγκεκριμένο πρόσωπο, επιβληθείσες ποινές, εκπτώσεις από δικαιώματα λόγω της καταδίκης και ποινικό ιστορικό.

Αυτός ο κοινός κατάλογος για την Ευρωπόλ και τη Eurojust περιλαμβάνει στο εξής :

- τα στοιχεία εξακρίβωσης της ταυτότητας του συγκεκριμένου φυσικού ή νομικού προσώπου, της ομάδας ή της οντότητας·
- τις υπό διερεύνηση ή δίωξη δραστηριότητες και τις ειδικές συνθήκες τέλεσής τους·
- τον χαρακτηρισμό του διωκόμενου αδικήματος·
- τη σχέση με άλλες συναφείς υποθέσεις·
- τις αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών παραγγελιών, οι οποίες ενδεχομένως έχουν απευθυνθεί σε άλλο κράτος μέλος ή έχουν διατυπωθεί από άλλο κράτος μέλος, καθώς και το αποτέλεσμά τους·
- τα τρομοκρατικά εγκλήματα για τα οποία έχει καταδικαστεί το συγκεκριμένο άτομο καθώς και τις ειδικές περιστάσεις
- τις επιβληθείσες ποινές και πληροφορίες όσον αφορά την εκτέλεση τους·
- τις εκπτώσεις από δικαιώματα λόγω της καταδίκης·
- το ποινικό ιστορικό.

Μόνον οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 5 απευθύνονται αποκλειστικά στην Ευρωπόλ. Αυτές οι πληροφορίες οι οποίες αντιστοιχούν στα σημεία γ) και δ) του άρθρου 2 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ, δεν έχουν καμία χρησιμότητα για την Eurojust : πρόκειται για πληροφορίες που αφορούν τη χρήση τεχνολογιών επικοινωνιών και την απειλή που παρουσιάζει η ενδεχόμενη κατοχή όπλων μαζικής καταστροφής.

Η παράγραφος 6 επαναλαμβάνει τη διατύπωση του άρθρου 7 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ η οποία θα καταργηθεί. Αφορά τις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών. Η μόνη διαφορά αφορά το πεδίο εφαρμογής το οποίο στην προκειμένη περίπτωση είναι ευρύτερο : δεν αφορά αποκλειστικά τα πρόσωπα, τις ομάδες και τις οντότητες που αναφέρονται στον

κατάλογο, δηλαδή των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται στο παράρτημα της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΑ. Αφορά όλα τα τρομοκρατικά εγκλήματα.

Τοιουτοτρόπως, κάθε κράτος μέλος πρέπει να φροντίζει ώστε οποιαδήποτε χρήσιμη πληροφορία η οποία περιλαμβάνεται σε έγγραφο, φάκελο, πληροφοριακό στοιχείο, αντικείμενο ή οποιοδήποτε άλλο αποδεικτικό μέσο, το οποίο έχει κατασχεθεί κατά τη διάρκεια ποινικών ερευνών ή διαδικασιών σε σχέση με τρομοκρατικά εγκλήματα να μπορεί να είναι άμεσα προσιτό στις αρχές άλλων ενδιαφερομένων κρατών μελών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή τα αντίστοιχα διεθνή νομικά μέσα ή να τίθεται άμεσα στη διάθεσή τους όταν διεξάγονται ή υπάρχει ενδεχόμενο να διεξαχθούν έρευνες ή να ασκηθεί δίωξη σε σχέση με τρομοκρατικά εγκλήματα.

Άρθρο 3

Το άρθρο 13 της σύμβασης σχετικά με την αμοιβαία δικαστική συνδρομή σε ποινικές υποθέσεις μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ C 197 της 12.7.2000, σ.3) προβλέπει τη σύσταση και την παρέμβαση κοινών ομάδων έρευνας. Η απόφαση-πλαίσιο 2002/465/ΔΕΥ της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με τις κοινές ομάδες έρευνας καθόρισε το νομικό καθεστώς αυτών των ομάδων αφήνοντας στα κράτη μέλη την ευχέρεια να τις χρησιμοποιούν ή όχι. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο που συνήλθε στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999 είχε εντούτοις ζητήσει να συσταθούν χωρίς καθυστέρηση κοινές ομάδες έρευνας, σε μία πρώτη φάση για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας.

Η απόφαση 2003/48/ΔΕΥ έκανε ένα συμπληρωματικό βήμα σε σχέση με τα προηγούμενα κείμενα. Το άρθρο 4 προβλέπει πράγματι ότι «τα κράτη μέλη λαμβάνουν, ενδεχομένως, τα αναγκαία μέτρα για τη σύσταση κοινών ομάδων έρευνας με στόχο τη διενέργεια ποινικών ερευνών για τρομοκρατικές πράξεις στις οποίες εμπλέκονται οποιαδήποτε από τα πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που περιλαμβάνονται στον κατάλογο».

Ακόμα και εάν υπερβαίνει την ανταλλαγή πληροφοριών που αποτελεί το κύριο αντικείμενο του παρόντος κειμένου είναι ευκταίο να διατηρηθεί η αρχή αυτής της διάταξης η οποία προσφέρει προστιθέμενη αξία σε σχέση με τα βασικά κείμενα για τις κοινές ομάδες έρευνας τα οποία προβλέπουν απλά την ευχέρεια σύστασης τέτοιων ομάδων.

Το πεδίο εφαρμογής θα είναι εντούτοις διευρυμένο: δεν θα αφορά μόνο τα πρόσωπα, ομάδες και οντότητες που περιλαμβάνονται στον «κατάλογο», δηλαδή των οποίων τα ονόματα περιλαμβάνονται στο παράρτημα της κοινής θέσης 2001/931/ΚΕΠΑ αλλά όλες τις τρομοκρατικές πράξεις.

Εξάλλου, οι όροι «στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις» αντικαθιστούν το σκέλος της φράσης «ενδεχομένως» για να αποσαφηνιστεί και να ενισχυθεί το κείμενο.

Άρθρο 4

Το άρθρο 4 αναφέρεται στις αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων. Πρόκειται για επανάληψη του άρθρου 6 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ. Το πεδίο εφαρμογής διευρύνθηκε στο σύνολο των τρομοκρατικών εγκλημάτων.

Άρθρο 5

Το άρθρο 5 καταργεί την απόφαση 2003/48/ΔΕΥ. Για λόγους ευανάγνωστου αυτό κρίθηκε προτιμότερο. Το νέο κείμενο επαναλαμβάνει σχεδόν στο σύνολό τους τις διατάξεις της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ αλλά διευρύνει το πεδίο εφαρμογής ενισχύοντας ταυτόχρονα ορισμένες διατάξεις.

Το άρθρο 5 της απόφασης 2003/48/ΔΕΥ δεν επαναλαμβάνεται στο νέο κείμενο και πρέπει να θεωρηθεί ότι καταργείται :

Η επανάληψη του άρθρου 5 δεν κρίθηκε χρήσιμη στο μέτρο που ο κατάλογος των πληροφοριών που ανακοινώνονται στην Ευρωπόλ και στην Eurojust από τα κράτη μέλη ενοποιήθηκε εξαιρουμένων εκείνων που περιλαμβάνονται στην παράγραφο 5 του άρθρου 2 οι οποίες δεν είναι χρήσιμες για την Eurojust.

Άρθρο 6

Το άρθρο 6 αναφέρεται στο θέμα της έναρξης ισχύος της παρούσας απόφασης.

2004/0069 (CNS)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσων αφορά τα τρομοκρατικά εγκλήματα

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, και κυρίως τα άρθρα της 29, 30, παράγραφος 1, 31 και 34, παράγραφος 2 στοιχείο γ)·

την πρόταση της Επιτροπής·

τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου·

Εκτιμώντας τα εξής:

(1) κατά την έκτακτη συνεδρίασή του της 21ης Σεπτεμβρίου 2001, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δήλωσε ότι η τρομοκρατία αποτελεί πραγματική πρόκληση για τον κόσμο και για την Ευρώπη και ότι η καταπολέμησή της θα αποτελέσει στόχο προτεραιότητας της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

(2) στις 19 Οκτωβρίου 2001, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο δήλωσε ότι είναι αποφασισμένο να καταπολεμήσει την τρομοκρατία σε όλες τις μορφές της και παντού στον κόσμο και ότι θα συνεχίσει τις προσπάθειές του για να ενισχύσει τη συμμαχία της διεθνούς Κοινότητας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας σε όλες τις μορφές της, για παράδειγμα ενισχύοντας τη συνεργασία μεταξύ των λειτουργικών υπηρεσιών που είναι επιφορτισμένες με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας: Ευρωπόλ, Eurojust, υπηρεσίες πληροφοριών, αστυνομικές υπηρεσίες και δικαστικές αρχές·

(3) είναι ουσιαστικής σημασίας για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας να μπορούν να διαθέτουν όλες οι σχετικές υπηρεσίες τις πλέον πλήρεις και ενημερωμένες πληροφορίες, ανάλογα με τους τομείς της αρμοδιότητάς τους: οι εξειδικευμένες εθνικές υπηρεσίες των κρατών μελών, οι δικαστικές αρχές και οι αρμόδιες αρχές στο επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως η Ευρωπόλ και η Eurojust, έχουν επιτακτική ανάγκη πληροφοριών για να εκπληρώσουν επιτυχώς την αποστολή τους·

(4) η απόφαση 2003/48/ΔΕΥ της 19ης Δεκεμβρίου 2002 αποτελεί ένα σημαντικό στάδιο. Η εμμονή της τρομοκρατικής απειλής και η πολυπλοκότητα του φαινομένου επιβάλουν εντατικές ανταλλαγές πληροφοριών. Το πεδίο εφαρμογής των ανταλλαγών πληροφοριών πρέπει να επεκταθεί σε όλα τα στάδια της ποινικής διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένων των ποινικών καταδικών και σε όλα τα φυσικά και νομικά πρόσωπα, ομάδες ή οντότητες που αποτελούν το αντικείμενο έρευνας, δίωξης ή καταδίκης για τρομοκρατικό έγκλημα. Οι ανταλλαγές πληροφοριών πρέπει κυρίως να

επεκταθούν στις ποινές που επιβάλλονται για αξιόποινες πράξεις που έχουν σχέση με την τρομοκρατία, στις εκπτώσεις από δικαιώματα λόγω καταδίκης και στο ποινικό ιστορικό·

(5) δεδομένου ότι οι στόχοι της προβλεπόμενης δράσης είναι αδύνατον να επιτευχθούν επαρκώς από τα κράτη μέλη και δύνανται συνεπώς, λόγω της απαιτούμενης αμοιβαιότητας, να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο, η Κοινότητα μπορεί να λάβει μέτρα σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, η παρούσα απόφαση-πλαίσιο δεν υπερβαίνει τα απαραίτητα όρια για την επίτευξη αυτών των στόχων·

(6) η παρούσα απόφαση σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τις αρχές που αναγνωρίζονται από το Χάρτη θεμελιωδών δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

ΑΠΟΦΑΣΙΣΕ ΤΑ ΑΚΟΛΟΥΘΑ:

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης νοούνται ως:

(α) «τρομοκρατικά εγκλήματα»: τα εγκλήματα που αναφέρονται στα άρθρα 1 έως 3 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 σχετικά με την καταπολέμηση της τρομοκρατίας[33];

(β) «σύμβαση Ευρωπόλ», η σύμβαση της 26ης Ιουλίου 1995 για την ίδρυση Ευρωπαϊκής Αστυνομικής Υπηρεσίας[34];

(γ) «απόφαση σχετικά με την Eurojust», η απόφαση 2002/187/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 28ης Φεβρουαρίου 2002 για τη σύσταση της Eurojust προκειμένου να ενισχυθεί η καταπολέμηση των σοβαρών μορφών εγκλήματος[35]·

(δ) «ομάδα ή οντότητα»: οι «τρομοκρατικές ομάδες» κατά την έννοια του άρθρου 2 της απόφασης-πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2002 καθώς και οι «ομάδες και οντότητες» που περιλαμβάνονται στον κατάλογο που προσαρτάται στην κοινή θέση 2001/931/ΚΕΠΑ.

Άρθρο 2

Ανταλλαγές πληροφοριών σχετικά με τα τρομοκρατικά εγκλήματα

1. Κάθε κράτος μέλος διορίζει, στο πλαίσιο των αστυνομικών υπηρεσιών του, εξειδικευμένη υπηρεσία η οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν τις ποινικές έρευνες για τρομοκρατικά εγκλήματα και θα συγκεντρώνει αυτές τις πληροφορίες.

---

33 ΕΕ L 164 της 22.6.2002, σ.3.

34 ΕΕ C 316 της 27.11.1995, σ.2.

35 ΕΕ L 63 της 6.3.2002, σ.1.

2. Κάθε κράτος μέλος διορίζει είτε έναν εθνικό ανταποκριτή Eurojust για τα ζητήματα τρομοκρατίας είτε δικαστική ή άλλη αρμόδια κατάλληλη αρχή η οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν τις ποινικές διαδικασίες και καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα και θα συγκεντρώνει αυτές τις πληροφορίες.

3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου τουλάχιστον οι πληροφορίες που αναφέρονται στην παράγραφο 4σχετικά με τις ποινικές έρευνες, διώξεις ή καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα, οι οποίες συγκεντρώνονται από την αρμόδια αρχή, να διαβιβάζονται:

– στην Ευρωπόλ, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και στο μέτρο που το επιτρέπουν οι διατάξεις της σύμβασης Ευρωπόλ, για να εξετασθούν σύμφωνα με το άρθρο 10 της εν λόγω σύμβασης, και κυρίως την παράγραφο 6, καθώς και

– στην Eurojust, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και στο μέτρο που οι διατάξεις της απόφασης σχετικά με την Eurojust το επιτρέπουν, για να μπορεί η Eurojust να ασκεί τα καθήκοντά της.

4. Οι πληροφορίες που πρέπει να διαβιβάζονται σύμφωνα με την παράγραφο 3 είναι ακόλουθες:

– τα δεδομένα που επιτρέπουν τον προσδιορισμό του σχετικού νομικού ή φυσικού προσώπου, ομάδας ή οντότητας·

– οι δραστηριότητες που αποτελούν το αντικείμενο ερευνών και διώξεων, καθώς και οι ειδικές περιστάσεις τους·

– ο χαρακτηρισμός του διωκόμενου εγκλήματος·

– οι σχέσεις με άλλες συναφείς υποθέσεις·

– οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής, συμπεριλαμβανομένων των δικαστικών παραγγελιών, οι οποίες μπορούν να έχουν απευθυνθεί σε κάποιο άλλο κράτος μέλος ή να διατυπωθεί από κάποιο άλλο κράτος μέλος, καθώς και τα αποτελέσματά τους·

– τα τρομοκρατικά εγκλήματα για τα οποία έχει καταδικαστεί το άτομο καθώς και οι ειδικές περιστάσεις τους·

– οι επιβληθείσες ποινές καθώς και πληροφορίες ως προς την εκτέλεσή τους·

– οι εκπτώσεις από δικαιώματα λόγω της καταδίκης·

– το ποινικό ιστορικό.

5. Επιπλέον, οι ακόλουθες πληροφορίες θα διαβιβάζονται στην Ευρωπόλ υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παράγραφο 2 :

– η χρήση τεχνολογιών επικοινωνίας·

– η απειλή την οποία αντιπροσωπεύει η ενδεχόμενη κατοχή όπλων μαζικής καταστροφής·

6. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε κάθε πληροφορία που περιλαμβάνεται σε έγγραφο, φάκελο, πληροφοριακό στοιχείο, αντικείμενο ή άλλο αποδεικτικό μέσο, το οποίο έχει κατασχεθεί κατά τη διάρκεια ερευνών ή ποινικών διαδικασιών σε σχέση με τρομοκρατικά εγκλήματα να μπορεί να είναι άμεσα προσιτό στις αρχές άλλων ενδιαφερομένων κρατών μελών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο ή τις ανάλογες διεθνείς νομικές πράξεις ή να τίθεται άμεσα στη διάθεσή τους όταν διεξάγονται ή υπάρχει ενδεχόμενο να διεξαχθούν έρευνες ή ασκούνται διώξεις σε σχέση με τρομοκρατικά εγκλήματα.

Άρθρο 3

Κοινές ομάδες έρευνας

Τα κράτη μέλη λαμβάνουν, στις ενδεδειγμένες περιπτώσεις, τα απαραίτητα μέτρα για να δημιουργήσουν κοινές ομάδες έρευνας για την πραγματοποίηση ποινικών ερευνών για τρομοκρατικά εγκλήματα.

Άρθρο 4

Αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων

Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα έτσι ώστε οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και οι αιτήσεις αναγνώρισης και εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων οι οποίες υποβάλλονται από άλλο κράτος μέλος σε σχέση με τρομοκρατικά εγκλήματα να εξετάζονται επειγόντως και να τους χορηγείται προτεραιότητα.

Άρθρο 5

Κατάργηση υφιστάμενων διατάξεων

Η απόφαση 2003/48/ΔΕΥ καταργείται.

Άρθρο 6

Έναρξη ισχύος

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την … την ημέρα μετά τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος